

Plán péče
o přírodní památku
Královská obora

na období
2020–2027

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 1118
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Královská obora
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: vyhláška
orgán, který předpis vydal: NVP
číslo předpisu: 5/1988 Sb.
datum platnosti předpisu: 4.7.1988
datum účinnosti předpisu: 1.9.1988

Změna vyhlášky: vyhl. č. 5/1988 Sb. NVP, nařízení č. 4/2006 Sb. hl. m. Prahy a nařízení č. 7/2012 Sb. Hl. m. Prahy

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: – Hl. město Praha
okres: – Hl. město Praha
obec s rozšířenou působností: – Praha
obec s pověřeným obecním úřadem: – Praha
obec: – Praha
katastrální území: – 730106 Bubeneč

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 730106 Bubeneč

(zdroj: <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1763		ostatní plocha	zeleň	759	14765	14765
1764		ostatní plocha	zeleň	759	1433	1433
1765		ostatní plocha	silnice	759	4423	4423
1767		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	527	527
1769		zastavěná plocha a nádvoří	zastavěná plocha a nádvoří	759	277	277
1770/1		ostatní plocha	zeleň	759	2170	2170
1770/4		ostatní plocha	zeleň	759	209	209
1772/1		zahrada		965	5378	537
1773/1		Zahrada		965	577	577
1773/2		ostatní plocha	jiná plocha	965	1738	1738
1773/3		zahrada		965	169	169
1774		zahrada		965	2020	2020

		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 58	759	559	559
1776/1		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 56	236	628	628
1776/2		ostatní plocha	zeleň	759	372	372
1777		ostatní plocha	zeleň	759	135	135
1778		ostatní plocha	zeleň	759	2474	2474
1779		ostatní plocha	zeleň	759	279	279
1780		ostatní plocha	zeleň	759	400	400
1781		ostatní plocha	zeleň	759	3355	3355
1795		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 74	759	304	304
1796/1		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 20	652	2446	2446
1796/2		zastavěná plocha a nádvoří	bez čp/če stavba technického vybavení	652	6	6
1797		zastavěná plocha a nádvoří	bez čp/če stavba technického vybavení	759	85	85
1798/1		ostatní plocha	zeleň	759	77508	77508
1798/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	3052	3052
1801		ostatní plocha	silnice	759	6322	6322
1802		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	5784	5784
1803		ostatní plocha	zeleň	759	40590	40590
1804		ostatní plocha	zeleň	759	173	173
1805		ostatní plocha	zeleň	759	39406	39406
1806		ostatní plocha	silnice	759	2899	2899
1808/2		Vodní plocha		759	4436	4436
1808/3		Ostatní plocha		759	983	983
1808/4		Vodní plocha		759	399	399
1808/5		Vodní plocha		759	411	411
1810/2		Vodní plocha		759	10423	10423
1816/1		ostatní plocha	zeleň	759	166655	166655
1816/3		Vodní plocha	Koryto vodního toku	759	294	294
1817		vodní plocha	vodní nádrž přírodní	759	16827	16827
1818		ostatní plocha	silnice	759	26499	26499
1819/1		ostatní plocha	zeleň	759	77967	23114 (odečet z pracovní verze GIS autora)
1819/37		Ostatní plocha		759	23113	23113
1820		ostatní plocha	silnice	759	2255	2255
1821		ostatní plocha	zeleň	759	10682	10682
1822		ostatní plocha	zeleň	759	14470	14470
1823		zastavěná plocha a nádvoří	bez čp/če stavba technického vybavení	759	127	127
1824/1		ostatní plocha	zeleň	759	179133	179133
1825/1		ostatní plocha	zeleň	759	4949	4949
1825/2		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	759	3433	3433

1825/3		zastavěná plocha a nádvoří	bez čp/če stavba technického vybavení	759	70	70
1826/1		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 2	759	295	29
1826/2		Ostatní plocha		759	206	206
1827		ostatní plocha	zeleň	759	2674	2674
1832/1		Ostatní plocha		759	4162	4162
1832/2		zastavěná plocha a nádvoří	č.p. 233	759	2481	2481
1833/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	1994	1994
1834		ostatní plocha	silnice	759	5405	5405
1835		ostatní plocha	silnice	759	2952	2952
1836		ostatní plocha	zeleň	759	11464	11464
1850/1						
1862/1		ostatní plocha	silnice	2690	3659	3659
1872/1		ostatní plocha	zeleň	759	17412	17412
1872/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	1887	1887
1872/3		ostatní plocha	zeleň	759	812	812
1872/4		ostatní plocha	zeleň	759	769	769
1872/5		ostatní plocha	zeleň	3264	293	293
1873		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	303	303
1874		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	1695	1695
1876/1		ostatní plocha	zeleň	759	15543	15543
1876/2		ostatní plocha	manipulační plocha	759	30252	30252
1876/3		ostatní plocha	jiná plocha	759	646	646
1877		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	1606	1606
1878/2		ostatní plocha	jiná plocha	759	37	37
1878/3		ostatní plocha	jiná plocha	759	869	869
1878/5		ostatní plocha	jiná plocha	759	91	91
1878/7		ostatní plocha	jiná plocha	759	49	49
1879/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	954	954
1879/2		Ostatní plocha		759	433	433
1880		ostatní plocha	zeleň	759	40083	40083
1883/1		ostatní plocha	zeleň	759	3596	3596
1892/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	4657	4657
2136		ostatní plocha	ostatní komunikace	759	486	486
2155/2		vodní plocha	vodní nádrž přírodní	759	17931	17931
2155/3		ostatní plocha	jiná plocha	759	14	14
2155/5		zahrada		759	985	985
2155/6		zahrada		82	388	388
2155/8		Zahrada		82	78	78
2155/9		zahrada		759	238	238
2155/10		koryto vodního toku umělé	vodní plocha	759	2470	2470
2155/11			zastavěná plocha a nádvoří	759	30	30

2157		Vodní plocha		759	3499	3499
2170		ostatní plocha	jiná plocha	3264	12491	12491
Celkem						878521

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Nově vybudované rybníky ještě nejsou v současné době zaneseny v katastru nemovitostí. Nacházejí se na stávajících parcelách 1808, 1810 a 1816. (též viz kap. 2.4.2)

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-			
vodní plochy	3,9233 (plocha pouze původních rybníků). Plocha nových rybníků** cca 12 000 m ² .		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	3,6553 (plocha pouze původních rybníků). Plocha nových rybníků** cca 12 000 m ² .
			vodní tok	0,2680
trvalé travní porosty	-			
orná půda	-			
ostatní zemědělské pozemky	-			
ostatní plochy	83,1 960			
			silnice, ostatní komunikace	11,0823
			zeleň	69,2220
			zahrada	0,9178
			ostatní způsoby využití	2,0060
zastavěné plochy a nádvoří	0,7394			
plocha celkem	87,8587 (dle katastru nemovitostí) (plocha	cca 32,5558 (měřeno z autorovy pracovní verze GIS – nutno opravit po oficiálním přehlášení území)		

* Parcely p.č. 1819/1 a 1862/1 odečteny z GIS.

** nové rybníky ještě nemají vlastní parcelní vyměření v katastru nemovitostí

- Výměra dle GIS činí 85,5794 ha
- Výměra dle původní vyhlášky č. 5/1988 činí 105,55 ha.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: —
chráněná krajinná oblast: —
jiný typ chráněného území: —

Natura 2000

ptačí oblast: —
evropsky významná lokalita: —

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Úsek nivy Vltavy, využívaný od 13. stol. jako Královská obora. Od počátku 19. stol. přeměněna na přírodně krajinářský park s výsadbou introdukovaných dřevin; základní kostra domácích dřevin zachována.

Významné refugium vzácných a ohrožených organismů pralesního charakteru (bezobratlí, netopýři, ptáci).

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

Ekosystémy:

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Katalog biotopů ČR		
T1.1 Svaz Arrhenatherion elatioris (mezofilní ovsíkové louky)	9	svahy Královské obory
T1.5 svaz <i>Calthion palustris</i> (vlhké pcháčkové louky)	7	trvale podmáčené části nivy
T1.4 svaz <i>Alopecurion pratensis</i> (aluviální psárkové louky)	3	občasně podmáčené části nivy
M1.7 svaz Magnocaricion elatae (vegetace vysokých ostřic)	1	prameniště
L2.3 svaz Alnion incanae (tvrdé luhy nížinných řek)	45	nivní část území
L3.1 Svaz Carpinion (hercynské dubohabřiny)	35	svahová část území

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

—

1.9 Cíl ochrany

Zachování kompozičních hodnot přírodně krajinářského parku druhé poloviny 19. století s jeho druhovým bohatstvím včetně sortimentu introdukovaných dřevin.

Ochrana dožívajících exemplářů domácích, stanovištně odpovídajících druhů dřevin jako nezbytné podmínky pro trvalou existenci vzácných a ohrožených organismů pralesního charakteru.

Zachování a případná regenerace zbytků lužní vegetace včetně vlhkomilných květnatých luk.

Významné refugium vzácných a ohrožených živočichů zvláště bezobratlých.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Královská obora (lidově zvaná Stromovka) je jedním z nejvýznamnějších přírodně krajinářských parků v Praze s množstvím exotických dřevin. Původně byla oborou. Její podoba je tvořena soustavou luk a zalesněných ploch parkového i lesního charakteru. Pro park je typická soustava rybníčků, dodnes napájených Rudolfovou štolou. V průběhu dob zde bylo vysazeno mnoho druhů introdukovaných dřevin a zahradních kultivarů, což vytvořilo z Královské obory významné arboretum. Park Stromovka je největší památkově chráněný krajinářský park v centru Prahy, který zde vznikl již od 19. století.

Královská obora leží v centrální části Pražské kotliny, převážně v říční nivě Vltavy, jižní část pak částečně leží mimo nivu ve svahu říčního údolí (na území MČ Praha 6 a MČ Praha 7). Územím přírodní památky prochází dvě železniční tratě, buštěhradská a podmokelská dráha. Buštěhradská dráha vede převážně zářezem ve svahu říčního údolí a je součástí přírodní památky. Naopak podmokelská dráha vede převážně na náspu v říční nivě a její těleso není součástí chráněného území, které tak dělí na dvě samostatné části.

Hranice jsou tvořeny na severu plavebním kanálem Troja-Podbaba, na SZ je hranicí uměle zaslepené rameno Vltavy a z ostatních stran je obklopeno městskou zástavbou, kterou prochází i většina ohranného pásma.

Povrch území je z větší části rovinného charakteru. Pouze v jižní části se zdvihá svah až k nadmořské výšce 220 m n. m.

Královská obora je v systému zeleně města plochou zeleně I. kategorie. Zároveň zde prochází biokoridor lokálního územního systému ekologické stability (ÚSES) se dvěma biocentry. V těsné blízkosti prochází nadregionální biokoridor „Vltava“. Park je dále chráněn dle zákona č. 20/1978 Sb., o státní památkové péči.

Správce parku: Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1.

Údržba parku: Lesy hl. m. Prahy.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Živočichové

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb./ Červený seznam	popis biotopu druhu
AMPHIBIA (OBOJŽIVELNÍCI)			
<i>Rana aesculenta</i> (skokan zelený)		SO	druh trvale vázaný na vodní prostředí; jeho populace jsou ovlivněny managementem trvalých vodních ploch a poblíž „Šlechtovy zahradní restaurace“ (FARKAČ 2003)

<i>Triturus vulgaris</i> (čolek obecný)		SO	nalezen v louži vedle železniční trati v horní části území (bez přímé vazby k sledované části území) (FARKAČ 2003)
<i>Bufo bufo</i> (ropucha obecná)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné), rozmnožováním ale vázaný na vodní plochy (FARKAČ 2003)
<i>Bufo viridis</i> (ropucha zelená)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné), rozmnožováním ale vázaný na vodní plochy (FARKAČ 2003)
REPTILIA (PLAZI)			
<i>Laceria agilis</i> (ještěrka obecná)		SO	druh vázaný na suché stráně pod Letnou a světliny kolem trati na Kladno, tedy mimo možnost jakéhokoli ovlivnění projektovanou stavbou (FARKAČ 2003)
<i>Natrix natrix</i> (užovka obojková)		O	druh vázaný potravně na obojživelníky (žáby), v letošním roce nepotvrzen (FARKAČ 2003)
AVES (PTÁCI)			
<i>Corvus monedula</i> (kavka obecná)		SO	na sledovaném území mají kavky možnost hnízdit pouze ve stromových dutinách. Početnost v roce 2003 odhadnuta na 5 párů. Přesnější stanovení početnosti komplikují ptáci, kteří do Královské obory zaletují z okolní starší zástavby za potravou (FARKAČ 2003)
<i>Nycticorax nycticorax</i> (kvakoš noční)		SO	ve sledovaném území nehnízdí, výskyt 1 dospělého ptáka v průběhu první poloviny června 2003 uvádí (FARKAČ 2003)
<i>Dendrocopos medius</i> (strakapoud prostřední)		O	hnízdí v dutinách stromů. V roce 2003 předpokládané hnízdění 1 páru (FARKAČ 2003)
<i>Muscicapa striata</i> (lejsek šedý)		O	hnízdí převážně v polodutinách po vyhnílych nebo ulomených větvích, rovněž pod krovky a na trámech nejrozumnějších lidských staveb. V roce 2003 hnízdily 1 – 2 páry (ptáci pozorováni poblíž „Rudolfovy štoly“ a na zdech „Slechtovy zahradní restaurace“. Tam však vzhledem k rušení v souvislosti s probíhajícími stavebními pracemi k zahnízdění nedošlo (FARKAČ 2003)
LEPIDOPTERA (MOTÝLY)			

<i>Apatura ilia</i> (batolec červený)		O	housenka žije od podzimu a po přezimování do května na topolech a vrbách poblíž vodních toků, v údolích s bujnou stromovou vegetací. Dospělci jsou dobrými letci, kteří se vzdalují od míst, kde se vyvíjejí, na dost velké vzdálenosti. Usedají v dopoledních hodinách na vlhké lesní cesty a zvířecí exkrementy. V odpoledních hodinách se pohybují v korunách stromů. Vyskytuje se rozptýleně v pražském území na vhodných biotopech jednotlivě. Indikátor 2. stupně (FARKAČ 2003)
<i>Ipheclides podalirius</i> (otakárek ovocný)		O	druh vázaný především na křovinaté stepi s porosty trnky, na nichž se vyvíjí housenka. Dalšími živnými rostlinami jsou hloh, jeřáb a jabloň. Imága létají ve dvou generacích od dubna do června a od srpna do září. Housenky žijí jednotlivě na listech živných rostlin, kde se také na větvíčkách kuklí přichyceny koncem zadečku a přepásány opaskem. V Praze znám z mnoha stepních biotopů s porosty trnky a dalších živných rostlin. Biotopy Stromovky tomuto druhu neodpovídají, může sem však zalétat (FARKAČ 2003)
HYMENOPTERA (BLANOKŘÍDLÍ)			
<i>Bombus barbutellus</i> (pačmelák)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus hortorum</i> (čmelák zahradní)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus hypnorum</i> (čmelák)		O	(především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus lapidarius</i> (čmelák skalní)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus lucorum</i> (čmelák hájový)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus pascuorum</i> (čmelák polní)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus pratorum</i> (čmelák luční)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus rupestris</i> (pačmelák cizopasný)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus subterraneus</i> (čmelák pruhovaný)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)

<i>Bombus sylvarum</i> (čmelák lesní)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus terrestris</i> (čmelák zemní)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
<i>Bombus vestalis</i> (čmelák)		O	agilní druh s vazbou i mimo předmětné území (především svah k Letné) (FARKAČ 2003)
COLEOPTERA (BROUCI)			
<i>Lucanus cervus</i> (roháč obecný)		O	druh vázaný vývojem především na staré duby, na jejich kořeny, kde se vyvíjí. V letošním roce nepotvrzen. Možnost ovlivnění povodní (FARKAČ 2003)
MAMMALIA (SAVCI)			
<i>Sciurus vulgaris</i> (veverka obecná)		O	druh vázaný na dutiny starých stromů (FARKAČ 2003)

Rostliny

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb./ Červený seznam	popis biotopu druhu
<i>Butomus umbellatus</i>		–/C4a	litorální porosty rybníků Dolního, Horního a Šestáčku (ŘEZÁČ 2017)
<i>Carex pseudocyperus</i>		–/C4a	litorální porosty podél Malé říčky (ŘEZÁČ 2017)
<i>Carex riparia</i>		–/C4a	prameniště rybníčku Rozinek (ŘEZÁČ 2017)
<i>Crepis foetida</i>		–/C4a	okolí antukové hřiště v severovýchodním cípu území (ŘEZÁČ 2017)
<i>Cyperus fuscus</i>		–/C3	litorální porosty rybníků Dolního, Horního a Šestáčku (ŘEZÁČ 2017)
<i>Epilobium parviflorum</i>		–/C3	litorální porosty rybníků Dolního, Horního a Šestáčku (ŘEZÁČ 2017)

Legenda:

Druhy chráněné podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.:

KO – kriticky ohrožené (v seznamu AOPK jako §1)

SO – silně ohrožené (v seznamu AOPK jako §2)

O – ohrožené (v seznamu AOPK jako §3)

Druhy chráněné dle Červeného seznamu ČR (2012):

A1 – vyhynulé taxony

A2 – neznámé taxony

A3 – nejasné případy vyhynutí

C1 – kriticky ohrožené taxony

C2 – silně ohrožené taxony

C3 – ohrožené taxony

C4a – vzácnější taxony vyžadující pozornost – méně ohrožené

C4b – vzácnější taxony vyžadující pozornost – nedostatečně prostudované

podkategorie (u hodnocení C1 a C2):

r – vzácnost

t – trend (mizení)

b – kombinace vzácnosti a mizení

Při průzkumu rostlin a vybraných skupin živočichů PP Královská obora byl pro tuto přírodní památku v letech 2001 a 2003 zjištěn výskyt 259 taxonů cévnatých rostlin (kromě dřevin), 25 druhů měkkýšů (*Mollusca*), 54 druhů arborikolních ploštic (*Heteroptera*), 227 druhů motýlů (*Lepidoptera*), 109 druhů blanokřídlých (*Hymenoptera*), 140 druhů vybraných čeledí brouků (*Coleoptera*), 5 druhů obojživelníků (*Amphibia*), 2 druhy plazů (*Reptilia*), 34 druhů ptáků (*Aves*) a 4 druhy savců (*Mammalia*).

V průběhu dob bylo ve Stromovce vysazeno mnoho druhů dřevin, jak domácích, tak i introdukovaných a zahradních kultivarů. Přeměna území na přírodně krajinářský park, realizovaná od počátků 19. stol., vnesla do tohoto území celou řadu introdukovaných druhů a kultivarů dřevin a Královská obora má velký kulturně vzdělávací význam jako bohatá dendrologická sbírka. Mezi introdukované druhy, které je zde možné spatřit, patří vedle běžně v parcích pěstovaných druhů (*Abies concolor*, *Negundo aceroides*, *Acer palmatum*, *Aesculus hippocastanum*, *Picea omorica*, *P. pungens*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Magnolia acuminata*, *M. soulangiana*, *Quercus palustris*, *Sophora japonica* či *Tilia x euchlora* a dalších) také vzácnější, běžně v parcích nepěstované druhy *Abies lasiocarpa*, *Acer capillipes*, *Aesculus flava*, *A. glabra*, *Betula lutea*, *Carya cordiformis*, *Catalpa ovata*, *Celtis occidentalis*, *Phellodendron* sp., *Pseudolarix amabilis*, *Pyrus salicifolia*, téměř 20 taxonů dubů (*Quercus* sp), *Fraxinus pennsylvanica*, *Liquidambar styraciflua*, *Sequoiadendron giganteum* a další. Řada domácích i introdukovaných dřevin se zde navíc vyskytuje v řadě kultivarů a Analýza aktuálního stavu vegetačních prvků v Královské oboře (Florant-Šimek, 1997–98) zde jen jehličnatých a listnatých stromů uvádí více než 220 taxonů. V porostech jsou významné velké exempláře dubu letního (některé pocházejí až ze 17. století).

Ve Stromovce se nachází dle aktuálního dendroprůzkumu zpracovaného v letech 2016-2017, Ing. Josef Souček:

- 7 000 ks - solitérních stromů
- 1 000 ks - stromů ve stromořadích
- 8 000 ks - stromů v porostech
- keřové skupiny a solitérní keře

Z hlediska zachování původních živočišných společenstev, zejména velkého druhového bohatství bezobratlých, je velmi důležitá skutečnost, že základní kostru porostů tvoří dřeviny domácího původu a zachována zůstala i část přestárklých jedinců s odumřelým dřevem a dutinami. Tyto odumírající exempláře stromů jsou důležitým refugiem vzácných a ohrožených organismů hub, hmyzu a dalších členovců a obratlovců vázaných na stromové dutiny (ptáci, netopýři, plši apod.).

Chráněným územím prochází biokoridor lokálního ÚSES se dvěma vloženými biocentry, třetí biocentrum leží těsně za hranicí chráněného území. V těsném

sousedství prochází také nadregionální biokoridor "Vltava". Historické, architektonické a kompoziční hodnoty parku jsou chráněny také jako nemovitá kulturní památka. (dle PP 2000–2009)

Klimatické poměry

Pro tuto oblast jsou charakteristické následující údaje:

(Atlas podnebí Československé republiky a Ekotechnik 2008)

Klimatická oblast	T2
Průměrný úhrn srážek (°C)	498
Srážkový úhrn ve veget.období (mm)	340
Srážkový úhrn v zimním období (mm)	158
Průměrná hodnota výparů z hladiny pro výšku 180 m n.m. (mm) (dle Ekotechnik 2008)	875
Dlouhodobý spec. odtok podzemních vod (l/s/km²) (dle Ekotechnik 2008)	5,46

Porovnání srážkových úhrnů řešeného území (dle Ekotechnik 2008):

Průměrné měsíční úhrny srážek v mm za období 1951 až 1980

Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Praha 8	20	18	28	38	60	75	73	61	38	36	29	22
Celkem											498 mm	

Průměrné měsíční úhrny srážek z deseti stanic ve středočeské oblasti za období 1996–1999

Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Střed. Č. (mm)	19	26	35	36	56	84	93	47	52	53	31	27
Celkem											559 mm	

Měsíční úhrny srážek v mm ve sledovaném období roku 2002

Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Suchdol	14,3	54,2	24,7	34,3	81,3	94,7	83,5	139	55	48,7	80,7	55,9
Celkem											767,9mm	

Stromovka – Podíl výparů z hladiny (% , mm) v jednotlivých měsících roku

Měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Stromovka	2%	2%	4%	6%	11%	14,5%	18%	17%	12%	7%	4%	3%
mm	17,5	17,5	35	52,5	96,2	127	158	149	101	61,2	35	26,2
Celkem											767,9mm	

Geologická charakteristika

Geologický podklad tvoří horniny ordovického stáří, které jsou překryty hlinitými a písčitými náplavami IV. vltavské terasy. Mocnost pokryvů je 4 až 12 m. Střední rovinná část území tvoří v podstatě velmi mělkou bezodtokou mísu, ve které se vysoká hladina podzemní vody (v rozmezí 0 až 2 m pod povrchem), projevuje soustavným podmáčením některých ploch.

Geologické poměry tvoří ordovické horniny severozápadního křídla barrandienského synklinoria, které tvoří převážně skalní podklad kvarterním terasovým sedimentům řeky Vltavy. Stratigraficky jsou horniny ordoviku v zájmovém

území zastoupeny od SkJ skaleckými vrstvami, dobrotivskými břidlicemi, řevnickými křemenci, libeňskými břidlicemi a letenskými vrstvami.

Skalecké vrstvy vyvinuté v drobovo-břidličné fáciie obsahují šedé, drobové resp. písčitojilovité břidlice až písčité jílovce, nejvýše s ojedinělými lavicemi křemenců nebo drobových pískovců. Výchoz skaleckých vrstev je patrný ze železničního zářezu u bubeneckého nádraží odkud vrstvy pokračují v širším pruhu SSV směrem do S části Královské obory.

Dobrotivské břidlice spolu s libeňskými břidlicemi budují převážnou část skalního podkladu území. Jsou to černošedé jílovité břidlice, jemné až hrubě slídnaté. Horniny jsou málo odolné proti erozi.

Terasové sedimenty pokrývají značnou část území. Stratigraficky jsou rozděleny na dva terasové stupně, vyšší letenská terasa a údolní maninská terasa.

Největší plošné rozšíření mají holocenní náplavy v údolní terase. Sedimenty spočívající na vyšším erozním stupni jsou tvořeny písčitými štěrky, které jsou na bázi hrubozrnné s valouny do 15 cm, směrem k povrchu území ubývá štěrků a sedimentace se zjemňuje, drobnější valouny až čisté písky, nebo písky zahliněné.

Holocenní náplavy jsou vloženy do údolní terasy. Jejich faciální složení je rozmanité, a je reprezentováno písčitými štěrky s různým stupněm zahlinění, jednak písčitými, hlinitými, místy humosními a jílovitými náplavy.

Navážky překrývají holocenní náplavy, jsou různého charakteru a mocnosti, převážně to jsou zeminy místního charakteru s příměsí cihel, škváry a dalších stavebních materiálů.

Vznikly především zasypáním starých ramen řeky a zavezením prostorů opuštěných pískoven. (Ekotechnik 2008)

Minimální nadmořská výška (m):	185
Maximální nadmořská výška (m):	220

Hydrologické a vodohospodářské poměry

Hladina podzemní vody je ve spodní rovinaté části území (které v minulosti bylo nivou řeky Vltavy) velmi blízko u povrchu. To se odráží i na vegetaci. Celý systém je napájen prostřednictvím opraveného napouštěcího potrubí napojeného na Rudolfovu štolu a umožňuje pomocí manipulace na nastavitelných přelivných hranách rybníky zásobovat. Takto je udržován pohyb vody ve všech zdržích a vodních plochách a nedochází tak k zahánění vody.

Soubor rybníků ve Stromovce (Královské oboře) je založen v prostoru bývalého rozsáhlého rybníka založeného Rudolfem II. Nedílnou součástí systému je Rudolfova štola, která vždy sloužila k napájení původního rybníka a později zásobovala dnešní rybníky ve Stromovce. Stávající rybníky jsou situovány na původním dně bývalého Rudolfova rybníka. Systém je napájen především z Rudolfovy štol a zároveň řeší odvodnění nejnižšího místa parku Stromovka pro srážkové vody.

Soustava rybníků v Královské oboře řeší odvodnění nejnižšího místa tohoto parku, který vznikl v uzavřeném prostoru dna bývalého rybníka. Zde se i akumulují srážkové vody, aby byly odvedeny přes systém rybníků propojených otevřenými kanály a dále odvodňovacími zastropenými úseky až do Vltavy, pod jez Trója, těsně nad areálem ČOV Praha, do provozní hladiny jezu Klecany.

Dříve byly rybníky tvořeny soustavou pěti zdrží na dvou úrovních hladin, z čehož jedna je nazývána „Horní rybník“ a zbývající dvě „Dolní rybník“. Dnes přibýly další dva rybníky.

„Horní rybník“ je pravděpodobně napojen jen na napouštěcí větev, která tak tvoří hlavní zásobování rybníka. Tato opravená napouštěcí větev, přivádí vody z Rudolfovy štolý přes ovládací šachty s vyústěním do vzdutí či do půlkruhového nátoku stávajících rybníků. Napouštění se provede pomocí osazených hradítek v regulačních šachtách s vystavením hladiny na kótu potřebnou ke gravitačnímu zásobování zdrže Horního rybníka. Jako doplněk zásobování vodou může být i nově instalovaná fontána Horního rybníka.

Dolní rybníky jsou propojeny s Horním a mohou být i samostatně zásobovány taktéž z napouštěcí větve na příslušné ovládací šachtě. Další zaústění s občasným přítokem tvoří dešťová kanalizace od Planetária a bývalé konečné tramvajové stanice Stromovka, napojená i na odvodňovací příkopy z prostoru parku a jeho zpevněných ploch. Těžko identifikovatelnou funkcí, asi dešťovou kanalizací, tvoří pravý přítok směřovaný z přilehlého povodí parku a Prahy. Zbytky šachet a propadlých míst na předpokládané trase směrem k Výstavišti jsou již jen sporadicky patrné v terénu a není jasné, zda tento objekt ještě funguje. V pasportech kanalizací není tento objekt vyznačen. Z hlediska zásobování vodou je tato kanalizace jen občasným zdrojem a do bilancí nebyla z toho důvodu zahrnuta, může jen přispět k dočasným přítokům.

Na výtok z dolního rybníka je voda regulovaně odváděna tzv. odtokovou stokou – otevřeným korytem Stromovka, mimo prostor bývalého císařského rybníka. Koryto otevřeného profilu kříží několikrát komunikační trasy parku, podchází těleso bývalé hráze rybníka a na západní straně podchází železniční násep pražsko-drážďanské trati ČD. Dále se napojuje do vodoteče pod Malou Říčkou, a tvoří zde poslední část otevřeného přírodního koryta. Odtud je odvod zaklenut, vede územím v dnešní době zdemolovaného císařského mlýna a zaústí se jako pravostranný přítok do zaklenutého kapacitního profilu Dejvického potoka. Vede podchodem pod plavebním kanálem, pod Císařským ostrovem a situačně těsně nad pražskou čistírnou odpadních vod se zaústí do koryta Vltavy. (Ekotechnik 2008)

Malá propustnost podloží, téměř vodorovný povrch a geologická stavba způsobují špatné odvodnění velké části území. Z dlouhodobých sledování plyne, že hladiny podzemních vod jsou relativně stabilní.

Systém zásobování povrchovými vodami v řešeném území je jednak občasné dešťovou kanalizací z parku a zpevněných ploch a dále jako hlavní zdroj je průběžné umělé zásobování z toku Vltavy.

Pro parkovou část vodohospodářského systému s rybníky a odpadní stokou je podstatný odběrný objekt Havírna na vtoku do Rudolfovy štolý.

Pro část koryta od Malé Říčky je průtok ještě nalepšen průtokem z odběrného objektu u plavebního kanálu Trója vedeného přes slepé rameno Vltavy, dnes zdrž zvanou Malá Říčka. (Ekotechnik 2008)

Antropogenními zásahy a potencionálně i častými geologickými a hydrogeologickými průzkumy (propojení různých zvodní průzkumnými vrty; Ekotechnik 2008) je značně ovlivněn přírodní režim podzemních vod.

V letech 2015–2017 probíhala celková obnova centrální části Královské obory Stromovky, bývalého dna rybníka (dle projektu Ing. Šimka – atelier Florart). Byla provedena rekonstrukce původního vodohospodářského systému ve Stromovce a byly zrealizovány nové vodní plochy.

Botanika, fytocenologie (ŘEZÁČ 2017)

Jedná se o ploché území v nivě Vltavy, pouze jižní okraje se již nacházejí na svazích údolí. Na území se nachází několik vodních ploch. V severozápadní části je tzv. Malá říčka, průtočné boční rameno Vltavy mající charakter potoka. V centrální části je pak několik rybníků napájených pramenem a Rudolfovo štolou, tedy taktéž vodou Vltavy, ale přiváděnou z vyšší části pražského meandru, a propojených kanály, voda z těchto rybníků ústí do Malé říčky. Mokřadní biotopy vázané na okraje těchto vodních ploch patří mezi ochranná nejvzácnější prvky tohoto území.

Přirozenější charakter mají litorální porosty podél Malé říčky. Vyskytuje se zde celá řada mokřadních druhů (např. *Carduus crispus*, *Carex acuta*, *Carex remota*, *Epilobium hirsutum*, *Festuca gigantea*, *Filipendula ulmaria*, *Glyceria maxima*, *Iris pseudacorus*, *Juncus articulatus*, *Juncus compressus*, *Juncus conglomeratus*, *Juncus effusus*, *Juncus inflexus*, *Lycopus europaeus*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Malachium aquaticum*, *Mentha aquatica*, *Mentha longifolia*, *Myosotis palustris*, *Persicaria mitis*, *Phalaris arundinacea*, *Poa palustris*, *Ranunculus sceleratus*, *Rorippa amphibia*, *Rorippa sylvestris*, *Scirpus sylvaticus*, *Veronica beccabunga*). Dva zjištěné druhy (***Butomus umbellatus*** a ***Carex pseudocyperus***) jsou vedeny v červeném seznamu v kategorii druhů vyžadujících zvýšenou pozornost (C4a).

Litorální porosty okolo rybníků napájených Rudolfovo štolou jsou méně stabilizované, změněné zahradnickými výsadbami. Z hlediska biodiverzity jsou však hned ze tří důvodů atraktivnější: většinou nejsou zastíněné dřevinami, jsou zde přítomny čerstvě odhalené substráty a jsou méně eutrofizované. Byly zde zaznamenány tři druhy z červeného seznamu, dva z kategorie ohrožených druhů (C3) (***Cyperus fuscus*** a ***Epilobium parviflorum***) jeden (***Butomus umbellatus***) z kategorie druhů vyžadujících zvýšenou pozornost (C4a). Z dalších mokřadních druhů jsme zaznamenali např. *Alisma plantago-aquatica*, *Alopecurus aequalis*, *Eleocharis palustris*, *Epilobium hirsutum*, *Filipendula ulmaria*, *Glyceria fluitans*, *Glyceria maxima*, *Juncus articulatus*, *Juncus conglomeratus*, *Juncus effusus*, *Juncus inflexus*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Phragmites australis*, *Ranunculus acris*, *Ranunculus sceleratus*, *Rorippa sylvestris*, *Rumex maritimus*, *Schoenoplectus tabernaemontani*, *Trifolium hybridum*, *Typha angustifolia*, *Typha latifolia* a *Veronica beccabunga*.

Pozoruhodná vegetace se nachází na prameništi napájejícím rybníček Rozinek (východoseverovýchodně od něho). Jedná se o porost vysokých ostřic s dominantní skřipinou *Scirpus sylvaticus* a sítinou *Juncus effusus*. Byla zde zaznamenána i ostřice ***Carex riparia*** zařazená do červeného seznamu v kategorii druhů vyžadujících zvýšenou pozornost. Tato vegetace není v současnosti, patrně kvůli terénu špatně přístupnému pro těžkou techniku, kosena. **I nadále by tato plocha měla být ponechána, neměla by být kosena častěji než jednou za rok.** (tato plocha je udržována extenzivně – jednou za rok probíhá seč)

Druhově poměrně bohaté sušší louky se zachovaly na severně orientovaných svazích v jihovýchodní části území. V této vegetaci jsme zaznamenali vzácný kontryhel ***Alchemilla cymatophylla***, převážně horský druh, z Královské obory odedávna známý, u něhož je zdejší populace nejnižší položenou v České republice. Z citlivějších lučních druhů zde byly dále zaznamenány např. druhy *Agrostis vinealis*,

Alchemilla monticola, *Leucanthemum ircutianum*, *Pimpinella saxifraga*, *Prunella vulgaris*, *Securigera varia*, *Senecio jacobaea* a *Veronica chamaedrys*.

Pro tyto mezofilní louky platí stejné ochranné doporučení jako pro výše uvedené nivní louky – pro maximalizaci jejich funkce jako refugia bezobratlých by převážně neměly být koseny častěji než dvakrát do roka, měly by být ponechávány nepokosené plochy (pásky). Intenzita kosení by se měla přizpůsobit intenzitě rekreačního využívání trávníků.

Na severně orientovaných svazích podél jižního okraje území a podél cesty na vyvýšeném valu na severním okraji území vytvářejí dřeviny souvislou vegetaci lesního charakteru. Na místech s nejzapojenější dřevinnou vegetací bylinný podrost zcela chybí. Na prosvětlenějších místech je tvořen převážně ruderalními druhy, pouze místy se vyskytují některé lesní druhy bylin (např. *Brachypodium sylvaticum*, *Dactylis polygama*, *Festuca ovina*, *Hieracium lachenalii*, *Hieracium murorum*, *Luzula campestris* a *Stachys sylvatica*). Pro podporu bylinného podrostu, biodiverzitu bezobratlých živočichů či výskytu ohrožené, zde se stále vyskytující veverky obecné by bylo vhodné nejstinnější porosty prosvětlit.

Zbytek Vltavské nivy v chráněném území je vyplněn frekventovaně kosenou luční vegetací s roztroušenými dřevinami. Luční vegetace je kvůli příliš častému kosení, umělým výsevům a i použití agrochemikálií druhově velice chudá.

Jedná se o pobytové louky v centrální rovinaté nejvyužívanější části krajinářského parku v Praze, které jsou hojně využívány návštěvníky parku. Již od 19. století byly tyto louky intenzivněji obhospodařovány. Z důvodu udržitelnosti hojně využívaných travnatých ploch k rekreačním účelům je v této části nutné zajistit pravidelné sekání trávníků za účelem zajištění pobytové funkce trávníků.

Pouze v severozápadním cípu území (okolo souřadnice 50.1086675N, 14.4139097E) jsme zaznamenali **reliktní zbytek suchomilného květnatého kostřavového trávníku** vázaného na propustné štěrkopískové říční náplavy s dominantní kostřavou *Festuca rupicola* a s výskytem ubývajících hluchavkovitých rostlin ***Betonica officinalis***. Z dalších druhů suchomilných trávníků se zde udržely *Echium vulgare*, *Erodium cicutaria*, *Hypochaeris radicata*, *Knautia arvensis*, *Potentilla argentea*, *Potentilla heptaphylla*, *Salvia pratensis*, *Silene vulgaris* či *Veronica chamaedrys*.

Plocha s reliktní vegetací suchomilného trávníku by měla být pomístně kosena pouze jednou za rok. Intenzita kosení by se měla přizpůsobit intenzitě rekreačního využívání trávníků..

Některé plochy v chráněném území mají vysloveně ruderalní charakter. Je to především železniční zářez podél trati na jihovýchodním okraji území a plochy okolo opuštěných sportovišť v severovýchodní části území. I tyto plochy jsou ale stanovištěm některých zajímavějších druhů cévnatých rostlin. U trati jsme např. zaznamenali vrbovku *Epilobium roseum*, na antukovém hřišti v severovýchodním cípu území pak druhy *Cerastium glomeratum*, *Puccinellia distans* a dokonce druh vedený v červeném seznamu, v kategorii druhů vyžadujících zvýšenou pozornost, *Crepis foetida*. Součástí péče o tyto plochy by proto neměly být aplikace herbicidů nebo jen jejich omezené používání.

Podle rekonstrukční mapy přirozené vegetace území hl. m. Prahy (J. Moravec, R. Neuhausl a kol., Academia Praha 1991) je pro nivní část Královské obory

rekonstruována jilmová doubrava (*Ficario-Ulmetum campestris*) a pro svahovou část černýšova dubohabřina typická (*Melampyro nemorosi-Carpinetum typicum*).

(V dávné minulosti byly uváděny druhy vstavačovitých rostlin, ty však nebyly v posledních letech nalezeny.)

Zoologie

Jedním z hlavních motivů územní ochrany Královské obory je výskyt vzácných druhů hmyzu vázaných na odumírající dřevo, především na soliterně stojící stromy. Tomu by měl být podřízen i management péče o toto území. **Dutiny stromů by neměly být ošetřovány, měla by být vyloučena chemická ochrana stromů, nemělo by být odklízeno veškeré ležící či stojící mrtvé dřevo, to vše s přihlédnutím k poloze stromu a intenzitě využívání okolních ploch.**

Pokud mají luční porosty plnit funkci refugií bezobratlých živočichů, mělo by být pomístně upuštěno od časté celoplošné seče. Měly by být každý rok ponechávány nepokosené plochy, např. v podobě pásů. Na takových plochách budou moci vykvést byliny, čímž se zajistí potravní zdroje a životní prostředí pro některé druhy členovců (například blanokřídlý hmyz, motýli, pavouci). Plocha s reliktní vegetací suchomilného trávníku by měla být kosena pouze jednou za rok.

Z významných druhů brouků zde byly v minulosti zjištěny např.: *Megapenthes lugens*, *Ampedus megerlei*, *A. nigroflavus*, *A. elegantulus*, *Elater ferrugineus*, *Crepidophorus mutillatus*, *Eucnemis capucina*, *Cerophytum elateroides*, *Dendrophilus punctatus*, *Plegaderus caesus*, *Hololepta plaxa*, *Plegaderus vulneratus*, *Cicones undulatus*, *Pycnomerus terebrans*, *Aulonium trisulcum*, *Ostoma ferruginea*, *Neatu spicipes*, *Saphanus piceus*, či *Necydalis major*. Na přelomu století zde na starých dubech žil *Cerambyx cerdo*, který však se zde dnes již nedaří prokázat. Staré dutiny stromů jsou významným nalezištěm brouků vázaných na mravence, kteří zde žijí, zejména na mravence druhu *Lasius brumeus*. Jsou to např. *Trichomyx sulcicollis*, *Batrius formicarius*, *Batrisodes delaporteii*, *B. adnexus*, *B. venustus*, *Amauromyx maerkeli*, *Saulcyella schmidtii*, *Thoracophorus corticinus*, *Anemadus strigosus*, *Nemadus colonoides*, *Amphotis marginata* a další. Existence dalších vzácných druhů brouků je podmíněna dostatečným výskytem stromových hub, které tvoří jejich potravní zdroj. (PP 2000–2009)

Nejvýznamnější druhy brouků jsou vázané na staré, odumírající, často duté stromy (duby, lípy, javory, topoly, vrby) – vazby na bývalý lužní les v nivě Vltavy.

Z brouků drabčíkovitých *Euryusa optabilis*, *Quedius scitus*, u stromových mravenců v dutinách kmenů drabčici *Phyllodrepa melanocephala* a *Zyras laticollis*, z hmatavcovitých *Trichonyx sulcicollis* a *Batrisodes adnexus*, z drobných mršníků např. *Paromalus flavicornis*, *Plegaderus caesus*, na dřevní houby vázané druhy *Mycetophagus piceus* či *M. quadripustulatus*. V trouchnivém dřevě jsou kováříkovití *Ampedus elegantulus*, *Ischnodes sanguinicollis*, z příbuzné čeledi EUCNEMIDAE vzácný *Hylus foveicollis*.

Z mandelinkovitých byl zjištěn vzácný dřepčík *Chaetocnema aerea*, z nosatcovitých *Bradybatus fallax*.

Inventarizační průzkum motýlů zde prokázal 68 druhů motýlů (otakárek fenyklový, batolec červený, nebo babočka kopřivová), a to především druhů vázaných na stromy. To ukazuje na poměrně velký lepidopterologický význam tohoto území, které lze považovat za poměrně významné refugium motýlů.

Největšího druhového bohatství zde z obratlovců dosahují ptáci, kterých se zde vyskytuje více než dvě desítky druhů. Hojně jsou zastoupeny především druhy hnízdící ve stromových dutinách

Netopýři (dle Zieglerová 2008)

Metodou detektoringu bylo opakovaně zaznamenáno 7 druhů netopýřů.

N. vodní (*Myotis daubentonii*)

N. večerní (*Eptesicus serotinus*)

N. rezavý (*Nyctalus noctula*)

N. velký (*Myotis myotis*)

N. řasnatý (*Myotis nattereri*)

N. nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*)

N. parkový (*Pipistrellus nathusii*)

Přímé nálezy: při kácení stromů byla objevena kolonie **n. rezavého**, následoval záchranný transfer.

Jako místa možných úkrytů netopýřů mohou sloužit Rudolfova štola, polopodzemní drobná stavba sklepního charakteru, neobývaná budova Šlechtovy kavárny či nedaleký Trojský zámek. Lokalita je velmi vhodná pro vypouštění zaznamenaných druhů netopýřů, kteří byli nalezeni na nevhodných místech (např. v centru města).

Z obratlovců zde byly zaznamenány (FARKAČ 1997) např. *Erinaceus europaeus* (ježek západní), *Sorex araneus* (rejsek obecný), *Talpa europaea* (krtek obecný), *Sciurus vulgaris* (veverka obecná).

Motýli (dle FARKAČ 2007)

Objekty rybníků Královské obory byly dlouhou dobu (v podstatě až do současnosti) silně ovlivněny povodní roku 2002. Současně stále ještě probíhající práce spojené s obnovou poškozeného parku rovněž nepřispívají k rozvoji motýlí fauny, protože upřednostňují kulturní a parkovou (sadovnickou) podobu ploch. Tak je tomu i v případě objektů vodních nádrží, jejichž břehy byly upraveny zahradnickým způsobem vysázením trvalek a cibulovin do trávníků upravených dosevem kulturních vlhkomilných trav. Přírodě blízkých porostů tak zůstalo zachováno velmi poskrovnu. Tomu odpovídá druhové složení motýlů, mezi nimiž nejsou až na výjimky žádné cennější stenotopní druhy. Ty dále uvedené jsou potravně vázány na dřeviny rostoucí v březích vodních nádrží, zatímco na bylinné patro jsou vázány jen druhy eurytopní. Na lokalitě bylo v roce 2007 zaregistrováno pouze 126 druhů motýlů, mezi nimi žádný indikátor 1. stupně. Tři druhy (2,4 %) jsou indikátory 2. stupně, 20 druhů (15,9 %) je indikátory 3. stupně, zbývajících 103 druhů (81,7 %) jsou eurytopní 4. stupně indikační hodnoty. Toto druhové složení motýlí fauny svědčí o současné

velmi nízké přírodovědecké hodnotě biotopů v břehových partiích všech zkoumaných vodních nádrží. Nejvíce druhů je vázáno na břehové partie nádrže ležící na severovýchodním okraji, z pohledu motýlí fauny i vegetace je zajímavý příkop vyplněný vodou a doprovázený bujnou vodní a mokřadní vegetací táhnoucí se k východu od jižní nádrže.

Indikačně významné druhy 2. stupně jsou tyto: *Phyllonorycter comparellus* minující v listech topolu bílého, *Bucculatrix cidarella* minující a později skeletující na listech olše a *Coleophora alnifoliae* minující ve vaku na listech olše.

Měkkýši

V území byly zjištěny pouze běžné druhy vodních měkkýšů. Druhově i početností nejbohatší z vodních nádrží je Rudolfův (Horní) rybník. Plně to odpovídá charakteru této vodní plochy, která je bez ryb, voda zde má vysokou průhlednost a existují zde i omezené porosty vodních makrofyt. Velká část plžů však využívá i rozkládající se listů na dně nádrže. Tato nádrž je pro vodní měkkýše z výše uvedených důvodů jednoznačně nejvhodnější (a to nejen pro vodní měkkýše). Z těchto důvodů je žádoucí zachovat její současný režim. Ostatní nádrže jsou již významněji zasaženy výskytem ryb případně kachen. (FARKAČ 2007)

Obojživelníci a plazi

Populace obojživelníků v Královské oboře za posledních 25 let vlastně vymizely, stejně tak zdejší prostředí není pro trvalý výskyt plazů příznivé. Ať se už jedná o Starou řeku nebo o rybníční plochy a inundační tůně reprezentující stojaté vody. Příčin je celá řada. Záporné vlivy působící na populace obojživelníků a plazů jsou např. vysoká návštěvnost a extrémní rušivost prostředí, koupání psů – ničí snůšky a narušuje klid, neúměrně vysoký počet kachen, vysoké procento zarybnění, mj. také nežádoucí střevličkou východní, zhoršená kvalita vody, kultivované prostředí v okolí rybníků). Současný výskyt lze považovat pouze za zbytkový populační fragment, který nemá příliš vysokých perspektiv dalšího prosperitativního vývoje. Na druhou stranu je třeba uvést, že prostředí rybníků zavrhuje podmínky pro jejich přítomnost v lokalitě a není důvod považovat biotopy ve Stromovce vůči nárokům obojživelníků za nulitní. Jednotlivé rybníky hodnocené soustavy jsou velmi dobře založeny půdorysně, nemají přesné geometrické tvary, naopak, břehy jsou nepravidelně tvarované a členěné. Z hlediska rybochovných zájmů se rybníky jeví jako krajně nevhodné nejen charakterem svého založení, ale i z hlediska společenských a veřejných zájmů, neboť se jedná o zařízení vybudované k jiným účelům. (FARKAČ 2007)

Z plazů byla zjištěna přítomnost užovky obojkové, ale z pohledu reálnosti výskytu plazů je možné prohlásit, že zdejší prostředí není pro trvalý výskyt v současnosti příznivé. (FARKAČ 2007)

Od roku 2014 ve přírodní památce probíhá spolupráce s vybranými biologickými dohledy: entomologickými (Farkač, Martinek), chiropterologickými (Česká společnost pro ochranu netopýrů – Schnitzerová, Cepáková) a ornitologickými (Česká společnost ornitologická – Viktora)

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Historie (dle web 2, web 3)

Bývalá královská lovecká obora byla založena v roce 1268 za vlády Přemysla Otakara II. na území osady Ovenec. První písemná zmínka o oboře je z roku 1319, kdy zde král Jan Lucemburský dal postavit tribunu pro zamýšlené rytířské turnaje. O oboru se zpočátku starali královští lovčí, později písaři a inspektoři Pražského hradu.

Rozloha v roce 1536, po zaměření a po obehnutí zdí, činila cca 84 ha.

Chronologický přehled historie Královské obory

- 1268 - předpokládá se, že Královská obora byla založena králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1268 v místě jilmové doubravy. Pozemek byl ohrazen pro honitbu – majetek jeptišek chotěbořského kláštera
- 1268 - postaven lovčí hrádek, zřejmě na místě dnešního letohrádku
- 1320 - obora se stává korunním majetkem - král Jan Lucemburský ji získal výměnou od chotěbořského probošta
- 1319 - první písemná zmínka o oboře - neuskutečněný rytířský turnaj za Jana Lucemburského
- 1401 - míšeňské vojsko v pánských bouřích proti Václavu IV sídlí v oboře – tato vypleněna
- 1401 - Táborité ničí zeď kolem obory
- 1420 - v oboře táboří 18000 mužů císařského vojska
- 1421 - Pražany zkonfiskovaná obora, zpustlá, přechází prodejem do majetku konšela Jakše
- 1424 - obora navracena Zikmundu Korybutovičovi
- 1433 - informace o existenci oborníků (Jíra – Matěj – Václav – Vavřinec – Duchek)
- 1495 - za Vladislava II. výstavba (možná přestavba) letohrádku v pozdně gotickém slohu (1495–1502) (dnešní Místodržitelský letohrádek). Od dob husitských byla obora o pouti svatogothardské zpřístupňována veřejnosti – od roku 1500 v úterý velikonoční
- 1536 - Vyměření obory 1500 kroků x 1000 kroků tj. 84 ha, obehnána zdí s 6 vížkami
- 1547 - byl založen větší rybník u jižní ohradní zdi (při dnešní buštěhradské dráze; následně napájen z Vltavy) s výměrou 21 ha. Ve středu rybníka byl kruhový ostrov. Pro chov vodního ptactva a ryb byly zřízeny další tři rybníky a v západní části rozlehlá bažantnice; kromě srnčí zvěře, jelenů a klisen, k zubrům přibyl i buvol, divoká prasata a lišky.
- 1548 - Obora osazována lesními stromy z blízké Šárky
- 1559 - po předchozím zalesnění pozemků západně od obory vznikají dvě samostatné části oddělené zdí – východní obora s letohrádkem a rybníkem a západní bažantnice - později štěpnice s myslivnou: toto dochováno až do 19.stol, začátek výstavby velkého rybníka. V letech 1495–1502 byl na místě dnešního letohrádku postaven lovčí hrádek – ten byl roku 1594 renesančně přestavěn na vyhlídkový letohrádek. 1805–1811 proběhla přestavba do novogotického stylu. Název Místodržitelský letohrádek je z dob (19. století), kdy sloužil jako letní sídlo místodržících v Čechách.
- 1536–1548 - V husitských dobách byla obora poničena a následně Ferdinandem I. v letech 1536 – 48 a 1559 obnovena. Výsadby byly z lesních dřevin – stromů a keřů dovezených ze Šárky, největší rozkvět obory nastal v dobách Rudolfa II.
- 1578 - Rudolf II nechal opravit zahradní domek (č.p.58)
- 1580 - Rudolf II - renesanční přestavba letohrádku (dokončena 1594 ?)
- 1582 - k oboře přičleněn háj u Holešovic
- 1585 - byla obora rozšířena západním směrem k "Císařskému mlýnu", který byl přestavěn v roce 1583. V roce 1594 zde byla vybudována podle plánů Jana Gargioliho grotta s portálovým průčelím. Za galerií byla založena terasová zahrada s obdélným bazénem.
- 1582 - začátek hloubení průkopu z Vltavy, postupně zvětšován rybník na plochu 21 ha, navezen ostrov

- 1586–1593 - byla vyražena "Rudolfova štola", která je 1 097 m dlouhá a sloužila a opět slouží k napájení rybníků vodou z Vltavy.
- 1593 - dokončení štoly
- 1598 - založen Zelený rybník ve vých. části obory
- 1590 (kolem) - zprávy o cizokrajných dřevinách, květinách a exotické zvěři a pokračuje osazování záp. části obory-bažantnice
- 1615 - poničena západní část obory, Ferdinandem II. přeměněná na bažantnici, byla císařem Matyášem v r. 1615 přeměněna na ovocný sad - štěpnici. Za třicetileté války je obora opakovaně poničena a opět upravována.
- 1618–1648 - v období třicetileté války došlo ke zrušení porostů i staveb obory. Po utichnutí válečných bouří pak byly obnoveny oborní zdi, koncem 17. století se zde chovala četná lovná zvěř. Od Prašného mostu vedla k oboře přímá alej, původně vysázená lípami, později jírovcí (od roku 1664 – propojení s Hradem).
- 1621 - Ferdinand II. - oprava poničeného stavu válečné vpády Švédů- opětovné ničení obory i štěpnice s dílčími opravami
- 1689–1691 - je u velkého rybníka zbudována Královská dvorana (dnešní budova č.20) s velkým sálem, zdobeným freskami Jana Jakuba Stenifelse z roku 1691, představující Apollona na slunečném voze a další mytologické výjevy a mostek na ostrov. Dvorana – dolní letohrádek byl v roce 1791 upraven na zahradní restauraci. Tato byla 1855 architektem Bernardem Grueberem přestavěna v novogotickém stylu – nyní tzv. Šlechtova restaurace. Na ostrově uprostřed rybníka byl zbudován malý pavilonek. Tehdejší konfigurace terénu je dodnes patrná. Jsou zachovány hráze velkého rybníka (ve tvaru podkovy) i ostrov (vyvýšenina – tzv. dubový pahorek).
- 1640 - přímý prodej ovoce ze štěpnice, dále dílčí úpravy a řešení provozních problémů-např. zajímavá zmínka o výměně dřevěného mostku r. 1711 vedoucího na ostrov ve velkém rybníku, využívání části obory jako polností
- Počátkem 18. století - obora se začala zušlechťovat podle zásad anglických krajinářských parků.
- 1711 - největší zásahy do vegetace obory přináší patrně první polovina 18. století, kdy je nejprve v r. 1711 část obory rozorána a využívána jako pole a později, od listopadu 1741 do ledna 1742 zde táboří saské vojsko, které zde vykácí téměř všechny stromy. Dílo skázy dokončí r. 1744 pruské vojsko, které vypálí letohrádek a opět zničí ohradní zdi.
- 1725 - kolem tohoto roku zmínka o lipovém stromořadí kolem hrází
- 1741 - listopad 1741 - leden 1742 táboří zde saské vojsko - vykáceny všechny stromy kromě porostů na ostrově a části aleje u rybníku
- 1744 - pruská vojska - vypálen letohrádek, zničeny ohradní zdi
- 1746 - propůjčeny pozemky hraběti Kinskému – výstavba hospodářského dvora pod strání vedle královské dvorany
- 1791 - štěpnice dána do nájmu Jindřichu hraběti Rottenhanovi – obnova cest, vybavenost
- 1792 - při korunovaci Františka I. zde probíhala dožínková slavnost, kdy byl opraven letohrádek. Později se zde pořádaly ukázkové svatby dle národních zvyklostí. Z téhož roku je zmínka o vypuštění rybníka, na jehož dně byl zřízen taneční parket.
- 1802 - postaven antikizující domek nad studánkou v JZ části 1804 - Královská obora věnována českým stavům a zpřístupněna. Stav: pole, louky, hájky – potřeba parkové úpravy – zahradník Josef Fuchs: výsadbou pozvolna měnit lesní charakter obory. „Starý park“ založen již kolem roku 1808–1811.
- 1804 - z podnětu purkrabího hraběte Jana Rudolfa Chotka došlo ke zpřístupnění Královské obory v Ovenci pro veřejnost. Připomínkou je deska osazená do nástavce vstupní brány z Gotthardské ulice. Královská obora věnována českým stavům. V té době se zde nacházely pole, louky a hájky a bylo rozhodnuto o vytvoření parkové úpravy, kterou byl pověřen zahradník Josef Fuchs, který pozvolna měnil lesní charakter obory.
- 1805–1811 - proběhla novogotická přestavba Místodržitelského letohrádku, kterou provedl arch. Jan Filip Jöndl podle plánů arch. Jiřího Fischera a jeho okolí se rozšířilo o sousední kostelní pozemek, kde vznikl prostor se třemi skleníky a parter s bazénem,

- vodotryskem a sochami. Vznikl květinový parter, okrasné záhony před letohrádkem. Podle návrhu profesora techniky Jiřího Fischera a dvorního zahradníka Františka Weppela se obora postupně měnila v krajinářský park. Velký rybník byl zrušen a postupně nahrazen několika menšími rybníčky.
- 1808 - někdy kolem tohoto roku odstraněna dělicí zeď mezi štěpnicí s oborou - průběh zdi je zřejmý z dokladu M1
- 1835 - došlo k první introdukci cizokrajných dřevin použitých pro nové výsadby. Výsadby a budování parkových úprav potom pokračují prakticky po celé století. Dochází při tom i k rozsáhlým terénním úpravám spojeným i s úpravou vodního režimu obory. Původní velký rybník je zavezen a je zvýšena úroveň terénu.
- 1840 - arcikníže František Karel - oslava ve skleníku u letohrádku
- 1840 - vyměření obory: 1175853 m² okrasný sad (celkem), 141357 m² cesty a potok, 881856 m² pole, 143208 m² louky a pastviny, 9532 m² budovy, 109577 m² štěpnice,
1. 1/2 19 stol., významné sportovní a společenské využívání obory – dostihy, kavárna
- 1845 - po sloučení štěpnice (Baumgarten-stromovka) a obory je používán název Královská obora – Stromovka. Následují úpravy dle návrhů Jiřího Braula a Bedřicha Wünschera – založení kruhového bazénu, zrušení Zeleného rybníka, později úprava strání pod tzv. Mescerovou silnicí, úprava před restaurací. Výstavba podmokelské dráhy – znamená úbytek plochy parku o 7,5 ha, druhá trasa tzv. Buštěhradská dráha vznikla v jižní části.
- 1845–848 - stavba podmokelské dráhy – 7,5 ha pozemků
- pokračující práce mezi štěpnicí a záp. hrází (tzv. Tiergarten) dnes "starý park" – hranice "starého parku" probíhají po potoce
  - okrasný kruhový bazén s vodomětem (1852 ?)
  - zrušen "Zelený rybník" v JV části – voda převedena do nového hospodářského dvora
- 1845–1848 - stavba podmokelské dráhy – 7,5 ha pozemků
- 1850 - obec Bubny se spojila v jeden celek s Holešovicemi
- 1850 - došlo k částečné úpravě Královské obory, kdy byl v prostoru západně od hráze založen tzv. Tiergarten, dnes Starý park.
- 1854 - ve vodárně při výtoku z Rudolfovy štolý je instalován tlakostroj, který poháněl vodu do rezervoaru u místodržitelského letohrádku
- 1860 - v období 1860–1918 je prostředníkem pro jednání se stavovskou správou zámecké hejtmanství
- po r. 1861 - zahradník Braul provádí osázení strání pod Mescerovou silnicí a nad vodárenským domkem + úprava před restaurací
- 1867 - buštěhradská dráha - M6
- 1881 - došlo k dalším úpravám před restaurací (rozšíření promenády, založení sadu, založení současného rybníka. Zahradník Rozínek (nástupce Jiřího Braula) zpracoval projekt na další rozšíření sadů, přízeň zemského maršálka Auersperga:
- rozšíření plochy a promenády před restaurací násypem břehu bývalého rybníka
  - navážky zeminy na dno rybníka, založení sadu – nejdříve severní část, později v dalších letech na zbývajících částech rybníčního dna
  - založení rybníka (8600 m²)
  - darovány četné vzrostlé stromy (maršálek Auersperg, Camilo Rohan) ze zahrad ve Vlašimi a Sychrově – místní název "Sychrovák" = partie západně od růžovny
  - spojení prostranství před restaurací s nově zakládaným parkem (1885)
- 1884 - nově zvolený zemský výbor v čele svěřuje oboru pánu Pfeillu ze Scharfensteinu:
- záměr na přeměnu zbývajících polností na velký přírodní park
  - zvětšeny okrasné školky, zaveden pěstební plán
  - úpravy v záp. části obory
  - úpravy nad a pod tratí buštěhradské dráhy a kolem podmokelské dráhy
- 1884 - Holešovice se připojily jako první předměstská část k Praze
- 1885 - byl založen podle zahradníka Karla Rozínka geometricky řešený růžový sad, zbudován podchod do bývalého dna rybníka. Prodloužení koňské dráhy do Stromovky (Belgická společnost).

- 1886 - parkové úpravy v širším okolí hospodářského dvora
  - výsadba 8000 jehličnatých stromů (?)
  - 11 ha přírodních partií jak jsou zachovány dodnes
- 1887 - řešení okolí malého výstaviště (budované od roku 1874)
- 1888 - zalesnění strání od Bubenče až k letohrádku (smrky cypřiše, břízy, habry)
- 1891 - první Zemská jubilejní výstava - areál se dále vyvíjí samostatně dále 1895 výstava národopisná. Došlo ke značnému úbytku plochy Královské obory pro výstavbu Výstaviště.
- 1893 - Výměry obory: 115,2 ha, náklady na údržbu: 3000 zlatých (relativně málo), skleníky, zásobní zahrady 8500 zlatých, parkové cesty: 17500 m, vozové cesty: 7200 m, jízdní cesty: 7700 m
- 1894 - plochy za podmokelskou tratí přeměněny na park (úpravy do 1897), okružní cesta, ST, SK
- 1896 - na části pozemků obory se staví budova Akademie
- 1897 - stavby plavebního kanálu. Jednoduchá parková úprava v hranicích nového kovového oplocení
- 1898 - elektrická dráha - končí poblíž Šlechtovy restaurace. Bylo zřízeno Maroldovo panorama s proslulým obrazem Ludka Marolda "Bitva u Lipan" – nyní součást Výstaviště.
- 1905 - výstavba čistící stanice na Císařském ostrově, zahr. kolonie, sportovní kluby
- 1920 - jednoduché úpravy za školkami k rameni Vltavy jsou v podstatě posledním rozvojovým programem, dále už pouze údržba a dílčí úpravy
- 1928 - vykonavatelem stavovské správy se stává zemský úřad (partnerem je Kancelář prezidenta republiky - stavební referát)
- 1933 - úprava strání pod letohrádkem, zveřejnění zahrady u letohrádku
- 1934 - rozšířen rybník se 2 ostrůvky o nový záliv (v místě močálu)
- 1939–1940 - protiletecké kryty, pěstování zeleniny
- 1948 - Slovanská výstava – hrubý zásah a rozšíření výstaviště Do letohrádku umístěno oddělení knihovny Národního muzea.
- 1948 - 12. srpna se stává Královská obora vlastnictvím země české (byla směněna se Správou Pražského hradu za objekty nejvyššího purkrabství a věž Daliborku)
- 1949 - Královská obora je předána do vlastnictví a správy hl. m. Prahy.
- 1950 - 1. ledna převedlo ministerstvo vnitra výměrem ze dne 6. března 1950 Stromovku do vlastnictví československého lidově-demokratického státu – následně svěřena do správy Ústředního národního výboru hl. m. Prahy.
- 1953 - přestavba průmyslového paláce na Sjezdový, přibráno dalších 7 ha pro park kultury a oddechu
- 1961 - výstavba Planetaria v místě hospodářského dvora a restaurace
- 1968 - zrušena zásobní zahrada u letohrádku. Došlo k dalšímu rozsáhlejšímu úbytku plochy Královské obory výstavbou zastupitelského úřadu Sovětského svazu.
- 1974 - proběhla rekonstrukce rybníků, byly zvýšeny zaplavované plochy původního dna rybníka.
- 1980 - narušený vodní režim v centrální části
- 1997 - byla zprovozněna po dokončené rekonstrukci Rudolfova štola.
- 1997–2000 - proběhlo kompletní vyčištění všech rybníků s provedením obnovy břehů.
- 1998 - byly nainstalovány 3 nové dřevěné mostky přes odvodní kanál.
- 1998–2000 - bylo provedeno rozsáhlé arboristické ošetření stromů.
- 2002 - povodeň s kulminací dne 3. 8. 2002 a výškou hladiny 8,42 m oproti normálu, zasáhla cca 30 ha parku.
- 2002–2004 - postupné odstraňování povodňových škod a odumírajících dřevin, obnova trávníkových ploch
- 2008 - dva propady (až průměru 20–30 m a až 15 m hloubky) v důsledku stavby tunelu pod Stromovkou
- 2013 - povodeň – většina Královské obory byla zaplavena
- 2015 - kompletní oprava stávajících rybníků

2016–2017 - stavba nových vodních ploch v centrální části a rekonstrukce technických a vegetačních prvků na dně bývalého Rudolfova rybníka dle celkového koncepčního návrhu (Florart)

a) ochrana přírody

Do roku 2008:

Bylo odbahněno slepé rameno Malá říčka.

Po povodni v r. 2002 odumřelo velké množství stromů a ještě třetí rok po povodni uschlo 224 ks. Po odstranění rozsáhlých povodňových škod bylo vysazeno téměř 50 tis. cibulovin, 20 tis. trvalek, cca 3 tis. rhododendronů a azalek, obnoveno cca 20 ha trávníků a ošetřeno celkem cca 1 tis. stromů a vysazeno cca 300 nových stromů. V rámci odstranění povodňových škod se zrekultivovaly rozsáhlé plochy (původně zahrádkové kolonie a zásobní zahrada). Na těchto pozemcích (8,5 ha) se od roku 2006 rozkládají odpočinkové rekreační louky, na které navazuje obnovené rameno Malé říčky. Odstraňování povodňových škod přerušilo původní plán postupné obnovy Obory, který byl zahájen vybudováním dětského hřiště „Kaštánek“ a rekonstrukcí svažitých partií pod Letohrádkem, pro zázemí údržby zahrady byla obnovena původní hájovna. V roce 2003 proběhla rekonstrukce svahů pod letohrádkem (celková rekonstrukce komunikací, včetně opěrných zdí a zábradlí; 15 000 m²).

Na podzim roku 2006 se veřejnosti předaly do užívání upravené pozemky tzv. Starého parku a okolí Planetária. V rámci těchto investičních akcí je zkvalitňován povrch cestní sítě. Nepropustné asfaltové plochy jsou nahrazovány zpevněnými pěšinami s pískovým nebo dlážděným povrchem. Renovována je stavba fontány a altánu ve Starém parku. V okolí Planetária jsou zakládány záhony a konstrukce pro jarní výsadby růží. (dle <http://zp.praha-mesto.cz>)

V rámci údržby parků se dále provádí zprůchodnění a pravidelné čištění dešťové kanalizace, včetně drobných oprav. Byl opraven havarijní stav napouštění Horního rybníka.

Podařilo se úspěšně rekonstruovat i původní hájovnu, která slouží jako zázemí zahradní údržby. V roce 2007 byla změněna bývalá panelová cesta za tratí na štěpkovou cestu.

V parku je prováděna pravidelná údržba stromů, která se provádí většinou za pomoci horolezecké techniky. V lednu 2007 po větrné smršti popadalo přibližně 6 desítek velkých kosterních větví či samotných stromů.

Zahradníci mimo takzvanou základní údržbu vysázeli v parku množství nových atraktivních rostlin (cibuloviny, rododendrony, azalky a růže). Po neblahých zkušenostech z minulých let jsou výsadby atraktivních keřů jištěny proti krádeži kotvením. Například v roce 2005 byly provedeny tyto výsadby: 14 000 ks rododendronů, 600 ks okrasných keřů, 29 000 ks cibulovin (krokusy, sněženky, narcisy, modřence aj.), 600 ks trvalek.

Na travní plochy po propadech (v roce 2008; dva propady až průměru 20–30 m a až 15 m hloubky) v důsledku stavby tunelu pod Stromovkou byla vyseta travní směs „Kopretinová louka“ firmy Planta Naturalis.

V letech 2015–2017 probíhala celková obnova centrální části Královské obory Stromovky, bývalého dna rybníka (dle projektu Ing. Šimka – atelier Florart). Byla

provedena rekonstrukce původního vodohospodářského systému ve Stromovce a byly zrealizovány nové vodní plochy. Byly opraveny vyhlídky u rybníků včetně historického zábradlí. V okolí vodních ploch byly provedeny terénní modelace a následně založeny nové trávníky. U Rudolfova rybníka bylo obnoveno molo a ponton s kačenami. V roce 2017 byla realizována celková revitalizace parkové části dna bývalého Rudolfova rybníka.

Dále viz též kap. 2.5.

b) rybníkářství

Morfologie území byla v historických dobách značně pozměňována stavbou rybníku ve středové části území, terénní úpravy při stavbě hráze a Rudolfovi štol. Na přelomu 19. a 20. století dochází ke značným zásahům do území stavbou železničních tratí, plavebního kanálu, zaslepení ramene Vltavy.

V posledních letech byly opraveny napouštěcí systémy z Rudolfovy štol (připravené pro rozšíření vodních ploch) a dále se postupně opravují odtokové terasy otevřené i zatrubněné až do Vltavy.

V dnešní době se dá říci, že celý napájecí a odvodňovací systém je funkční. Dílčí úpravy a nápravy na odtokovém systému se předpokládají realizovat v nejbližší době.

V posledních deseti letech (2008–2017) byly v centrální části na místech propadů vybudovány tři zcela nové propojené rybníky. Vzniklo nové koryto propojující tyto nové rybníky s Rudolfovým rybníkem, které vytvořilo, díky poloze v nejvlhčí části (v rámci centrální části území) velice zajímavý vlhkomilný biotop.

c) rekreace a sport

Královská obora je velmi navštěvovaným pražským parkem a je nutno počítat s vysokou návštěvností (přes 2 mil./rok). Ta sama o sobě, vzhledem k rozloze parku s preferencí převážně cest (ale i pobytových ploch trávníků), žádné podstatné nebezpečí nepředstavuje. Nebezpečné by mohly být některé živelně provozované rekreační aktivity (např. jezdecké, horská kola), nebo nezvládnuté hromadné akce. Tato rizika by měla být ošetřena v návštěvním řádu parku. Rovněž potenciálně hrozí poškození trávníků v místech soustředěného pohybu návštěvníků, zejména v okolí nových vodních ploch.

Populace obojživelníků v Královské oboře za posledních 25 let vymizely, stejně tak zdejší prostředí není pro trvalý výskyt plazů příznivé (FARKAČ 2003). Záporné vlivy působící na populace obojživelníků a plazů jsou vysoká návštěvnost a extrémní rušivost prostředí, koupání psů – ničí snůšky a narušuje klid, neúměrně vysoký počet kachen, vysoké procento zarybnění, mj. také nežádoucí střevlíčkou východní, zhoršená kvalita vody, kultivované prostředí v okolí rybníků). (FARKAČ 2003)

d) jiné způsoby využívání

Změna vodního režimu

Nivní část Královské obory je částečně trvale zamokřena a tím pádem také hůře přístupná mechanizací. Krom toho je zvýšená hladina podzemní vody dávana také

do souvislosti s odumíráním některých stromů. Z těchto důvodů je možné sledovat víceméně trvalé snahy o zásadnější snížení hladiny podzemní vody. Trvalé výraznější snížení hladiny podzemní vody však není žádoucí. Zamokření části ploch v říční nivě je přirozené a je podmínkou existence některých ohrožených nivních společenstev. Pohledem do minulosti se také přesvědčíme, že se jedná o dlouhodobý, prakticky trvalý stav a právě jeho výrazná změna by mohla způsobit hromadné odumírání stromů, které jsou tomuto stavu přizpůsobeny. Regulace hladiny podzemní vody a míry zamokření by proto měla být prováděna jen s použitím existujícího systému odvodnění. Nežádoucí je ovšem i zvyšování zamokření a existující odvodňovací systém je proto nutné udržovat ve funkčním stavu, to znamená především pravidelné čištění odtokové strouhy. Pouhé vyčištění této strouhy znamenalo v r. 1988 pokles hladiny podzemní vody o 10–35 cm, výjimečně i o 50 cm!

Antropogenní zásahy a potencionálně i časté geologické a hydrogeologické průzkumy (propojení různých zvodní průzkumnými vrty; Ekotechnik 2008) vedly k poměrně značnému ovlivnění přírodního režimu podzemních vod.

Šíření invazivních druhů

Problémem bylo, a i v současné době je, nekontrolované šíření neofytů, zvláště invazivních druhů jako *Lycium halimifolium*, *Reynoutria* sp., *Telekia speciosa*, *Heracleum mantegazzianum*, *Reynoutria* sp., *Robinia pseudoakacia*, *Ailanthus altissima* a další – v části parku „Za drahou“ se šíří turany (*Erigeron*), při povodních jsou zanesena do parku semena plevelů – po povodních 2013 se rozšířila ježatka (*Echinochloa*).

Konzervace starých stromů

V minulosti zde byla prováděna konzervace některých starých stromů, při které bylo odstraňováno veškeré "nezdravé" odumřelé dřevo a byly používány různé konzervační prostředky a na úpravu otevřených dutin byly také používány epoxidové pryskyřice. Takto pojatá konzervace likviduje ohrožené druhy hmyzu a ohrožuje některé druhy ptáků jednak tím, že snižuje jejich hnízdní příležitosti a také tím, že likviduje jejich zdroje potravy. Přitom nelze jednoznačně prokázat ani výrazně pozitivní vliv na životnost ošetřeného stromu. Proto takto prováděné konzervační zásahy jsou u domácích druhů dřevin naprosto nepřijatelné.

Přípustné je pouze použití moderního pružného vázání k zabezpečení stability a v odůvodněných případech v blízkosti komunikací také stabilizační řez snižující riziko odlomení větví nebo pádu celých stromů.

V současné době jsou arboristické zásahy navrhovány specialisty se znalostí dané problematiky a jsou konzultovány s biologickými dohledy.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Plán péče 2010–2019, Ing. V. Kohlík
- Manipulační řád pro vodohospodářskou soustavu Stromovka 2004

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

–

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Popis rybníků též kap. 2.1.

Název rybníka (nádrže)	Soustavu nádrží v centrální části území tvoří: <ul style="list-style-type: none"> – Rudolfův rybník (též Horní) [parcela p.č. 1817] – rybník Šestáček [p.č. 1817] – Zelený rybník (též Dolní rybník) [p.č. 1817] – rybník Rozinek [p.č. 1817]
Katastrální plocha	Soustava celkově se nachází na parcele p.č. 1817 vedené jako vodní plocha s výměrou cca 3,0 ha
Využitelná vodní plocha	<ul style="list-style-type: none"> – Rudolfův rybník: cca 0,5 ha – rybník Šestáček: cca 0,15 ha – Zelený rybník: cca 0,5 ha – rybník Rozinek: cca 0,2 ha
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	cca 50–70 cm
Maximální hloubka	Horní rybník 60 cm, Dolní rybník 1 m
Postavení v soustavě	<ul style="list-style-type: none"> – Rudolfův rybník (též Horní rybník) – první nádrž soustavy – rybník Šestáček (druhá nádrž soustavy) – Zelený rybník (též Dolní rybník) – poslední (třetí) nádrž soustavy – rybník Rozinek – postranní lalok třetí nádrže soustavy
Manipulační řád	manipulační řád pro vodohospodářskou soustavu Stromovka 2004
Hospodářsko provozní řád	Nemá
Způsob hospodaření	Není
Intenzita hospodaření	-
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva)	-
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie)	-
Vlastník rybníka	Hlavní město Praha
Uživatel rybníka	Hlavní město Praha
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	bez ryb
Průtočnost – doba zdržení	

Název rybníka (nádrže)	Soustava nových rybníků: <ul style="list-style-type: none"> – nový rybník „Jižní“ – nový rybník „Severní“ – nový rybník kolem ostrova
Katastrální plocha	Soustava nových rybníků je zatím součástí parcel 1808, 1810 a 1816 vedených jako zeleň
Využitelná vodní plocha	– plocha nových rybníků je odhadem 12 000m ²
Plocha litorálu	
Průměrná hloubka	
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě	
Manipulační řád	

Hospodářsko provozní řád	
Způsob hospodaření	
Intenzita hospodaření	
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva)	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie)	
Vlastník rybníka	Hlavní město Praha
Uživatel rybníka	Hlavní město Praha
Rybářský revír	
Správce rybářského revíru	
Zarybňovací plán	bez ryb
Průtočnost – doba zdržení	

Název vodního toku	Odtok ze soustavy (p.č. 2157)
Číslo hydrologického pořadí	
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 400 m; katastrální plocha 0,2680 ha
Charakter toku	umělá odtoková strouha
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	manipulační řád pro vodohospodářskou soustavu Stromovka 2004
Správce toku	Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	Není
Zarybňovací plán	Není

Název vodního toku	Malá říčka (zaslepené rameno Vltavy na p.č. 2155/2)
Číslo hydrologického pořadí	nápadeno vodou z Vltavy. Odtok zpět do Vltavy
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 400 m; katastrální plocha 1,9726 ha (p.č. 2155/2)
Charakter toku	slepé rameno
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	manipulační řád pro vodohospodářskou soustavu Stromovka 2004
Správce toku	Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Správce rybářského revíru	Uzemní rybářský svaz
Rybářský revír	Ano
Zarybňovací plán	Ministerstvo životního prostředí

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

–

2.4.4 Základní údaje o zemědělské půdě

–

2.4.5 Základní údaje o dílčích plochách a objektech

Vymezení dílčích ploch:

A) Plochy s převahou přírodního charakteru a ekologické funkce		
Litorální bylinné porosty okolo původních rybníků (Dolní, Horní, Šestáček); po stabilizaci i litorální porosty nových rybníků	1	Litorální bylinné porosty s výskytem mokřadních druhů rostlin. Břehy jsou méně stabilizované, zasažené zahradnickými výsadbami, ale z hlediska biodiverzity jsou významnější: nejsou vůbec nebo málo zastíněné dřevinami, jsou zde přítomny čerstvě odhalené substráty a jsou méně eutrofizované. Byly zde zaznamenány tři druhy z červeného seznamu: <i>Cyperus fuscus</i> (C3), <i>Epilobium parviflorum</i> (C3), <i>Butomus umbellatus</i> (C4a).
Prameniště napájející rybníček Rozinek	2	Vlhkomilné porosty východoseverovýchodně od rybníčku Rozinek. Jedná se o porosty vysokých ostřic s dominantní skřípinou <i>Scirpus sylvaticus</i> a sítinou <i>Juncus effusus</i> . Byla zde zaznamenána i ostřice <i>Carex riparia</i> (C4a). Na této lokalitě není v současné době vegetace pro špatnou přístupnost kosena.
Sušší louky na severně orientovaných svazích v jihovýchodní části území	3	Druhově poměrně bohaté sušší mezofilní louky v parku u Výstaviště. Zde byl zaznamenán vzácný kontryhel <i>Alchemilla cymatophylla</i> , převážně horský druh. Z citlivějších lučních druhů zde byly dále zaznamenány např. druhy <i>Agrostis vinealis</i> , <i>Alchemilla monticola</i> , <i>Leucanthemum ircutianum</i> , <i>Pimpinella saxifraga</i> , <i>Prunella vulgaris</i> , <i>Securigera varia</i> , <i>Senecio jacobaea</i> a <i>Veronica chamaedrys</i> .
Reliktní zbytek suchomilného květnatého kostřavového trávníku	4	Reliktní zbytek suchomilného květnatého kostřavového trávníku. V severozápadním cípu území za drahou (okolo souřadnice 50.1086675N, 14.4139097E) Suchomilný trávník s dominantní kostřavou <i>Festuca rupicola</i> a s výskytem ubývající hluchavkovité rostliny <i>Betonica officinalis</i> .
Litorální bylinné porosty podél Malé říčky	5	Litorální bylinné porosty přirozenějšího charakteru podél slepého ramene. Výskyt celé řady mokřadních druhů rostlin. Nález druhů uvedených v červeném seznamu: <i>Butomus umbellatus</i> (C4a) a <i>Carex pseudocyperus</i> (C4a).
Porosty dřevin lesního charakteru a navazující luční porosty	6	Porosty dřevin převážně lesního charakteru či porosty určené k přeměně na porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou s navazujícími travními porosty. Jedná se o porosty podél celé jižní hranice území, v jeho jihovýchodní části a porosty za tratí podél Malé říčky až podél břehu Vltavy. Na severně orientovaných svazích podél jižního okraje území a podél cesty na vyvýšeném valu na severním okraji území vytvářejí dřeviny souvislou vegetaci lesního charakteru. Na místech s nejzapojenější dřevinnou vegetací bylinný podrost zcela chybí. Na prosvětlenějších místech je tvořen převážně ruderalními druhy, pouze místy se vyskytují některé lesní druhy bylin (např. <i>Brachypodium sylvaticum</i> , <i>Dactylis polygama</i> , <i>Festuca ovina</i> , <i>Hieracium lachenalii</i> , <i>Hieracium murorum</i> , <i>Luzula campestris</i> a <i>Stachys sylvatica</i>).

B) Plochy s převahou porostů parkového charakteru a rekreační funkce

<p>Porosty dřevin parkového charakteru a travní porosty intenzivně a místně extenzivněji obhospodařované</p>	<p>7</p>	<p>Jedná se o travní porosty v centrální části okolo rybníků, ve Starém parku a porosty dřevin parkového charakteru.</p> <p>Dále travní porosty v západní části území (Psí louka) a louka ve východní části parku Za drahou, ruderalní porosty podél železniční trati na severním svahu. Plochy s frekventovaně kosenou luční vegetací a s roztroušenými dřevinami.</p> <p>Intenzita kosení je přizpůsobena intenzitě provozu a rekreačního využívání trávníků.</p> <p>Plochy jsou v současné době členěny na intenzivnější a extenzivnější obhospodařované dle intenzity rekreačního využívání ploch návštěvníky parku.</p> <p>Plochy v podrostech stromů a v podmáčených částech jsou obhospodařovány méně intenzivně, taktéž je tomu i s plochami ve východní části dna bývalého rybníka.</p> <p>V severní části dna bývalého rybníka je založena květnatá louka ze směsi připravené na míru pro Stromovku. V okolí vodních ploch v blízkosti Šlechtovy restaurace jsou pobytové louky zatěžovány velkým provozem a využíváním návštěvníky parku.</p> <p>Na loukách, kde je volný pohyb psů, je nutné intenzivní kosení z důvodu snadného sběru psích exkrementů.</p>
---	-----------------	--

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Nejzásadnější událost v území byla povodeň v roce 2002, jimiž byla silně ovlivněna plocha celého území včetně rybníků. Při obnově parku po této povodni byla upřednostňována parková (sadovnická) a kulturní úprava ploch, což nepříspělo k rozvoji fauny (tomu odpovídá např. druhové složení motýlů. FARKAČ 2007) a přírodě blízkých porostů tak zůstalo zachováno velmi poskrovnu. Břehy vodních nádrží byly upraveny zahradnickým způsobem vysázením trvalek a cibulovin do trávníků upravených dosevem kulturních vlhkomilných trav.

V roce 2013 zasáhla Královskou oboru povodeň, při které byla její velká část zaplavena s následkem velkých škod.

Další událostí, která ovlivnila území, a to velkoplošně v jeho centrální části, byl rozsáhlý a hluboký propad při Ražbě tunelu blanka v roce 2008. Na jeho místě byly vybudovány nové rybníky.

Na druhé straně v rámci vybudování rybníků došlo k vytvoření nových biotopů pro obojživelníky, zvláště litorál podél rybníku obepínajícího historický ostrov (ostrov v původním rybníku Rudolfa II.), dále vybudování nové „stružky“ v nejvlhčí části spojující Rudolfov rybník s novými rybníky.

Kde v rámci managementu nedošlo ke změnám, je frekvence kosení lučních porostů – pobytové plochy v centrální části, Psí louka na západě území (býv. štěpnice) a louka ve východní části parku Za drahou je kosena intenzivně (vzhledem

k využívání návštěvníky ke sportovním účelům, možnosti odklízet psí exkrementy). Na těchto plochách je z části uplatňováno pomístně méně intenzivní hospodaření.

Také viz též kap. 2.2. a) Ochrana přírody.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Zájmy ochrany přírody musí být v objektu s takto intenzivní návštěvností diferencovány, musí objektivně reflektovat dosažitelnost takového požadavku i vzhledem k funkčnímu typu – krajinářský park v centru města. Ze strany správce parku probíhá spolupráce se specialisty, biologickými dohledy.

Park Stromovka je největší památkově chráněný krajinářský park v centru Prahy, který zde vznikl již od 19. století. Je třeba respektovat principy krajinářského parku. Jedním z principů krajinářských parků je údržba trávníků a pobytová funkce pro návštěvníky. Park slouží ke sportovním, rekreačním i vzdělávacím účelům, tudíž musí být i náležitě udržován.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o dílčí plochy (rámcové směrnice péče o nelesní plochy)

Péče o staré a poškozené stromy

Donedávna používané způsoby konzervace poškozených stromů zapříčiňují likvidaci ohrožených druhů hmyzu, dochází i k ohrožování populací některých druhů ptáků snižováním jejich hnízdní příležitosti a úbytkem jejich zdrojů potravy.

Proto při současné péči o poškozené stromy nepoužívat technologie jako odstraňování starého odumřelého dřeva, nepoužívat konzervační prostředky na úpravu otevřených dutin, ani epoxidové pryskyřice. Tesáním a čištěním dutin se jednak narušuje biotop pro mnohé živočichy a celkově se změní mikroklima v dutinách, které, pokud není narušováno zásahy, může naopak ke konzervaci stromu přispět. Strom je v dnešním pojetí péče brán jako komplexní biotop.

U domácích druhů dřevin neprovádět žádné konzervační zásahy ani odstraňovat troud a odumřelé dřevo z dutin.

Postup při ošetřování stromů:

- dutiny netesat a nečistit
- dutiny zakrývat stříškou (např. šindel)
- pokud roste strom v paždí větve, pouze se odstraní a vyčistí
- řez stromů provádět tak, aby strom byl schopen ránu/ny zacelit – od dubna do září
- u starých stromů se v odůvodněných případech pro zajištění stability může provádět obvodová redukce koruny. Citlivá a postupná obvodová redukce koruny u senescentních jedinců kopíruje proces přirozeného odumírání koruny
- odstraňování spodních větví u senescentních jedinců provádět jen ve vysloveně nejnutnějších případech: pro senescentní jedince představuje spodní část koruny zásadní a jedinou možnost zmlazení a postupu do dalších stádií stárnutí
- v odůvodněných případech v blízkosti komunikací také stabilizační řez snižující riziko odlomení větví nebo pádu celých stromů
- odstraňování odumřelých větví na senescentních jedincích: tyto větve jsou jednak nositeli přirozeného estetického efektu stromu a celých porostů a dále jsou nepostradatelným biotopem pro přežívání širokého spektra dalších organismů (hub, hmyzu). Rozkládající se odumřelé zbytky dřeva na stanovišti dodávají do půdy zpětně živiny, které strom v minulosti z půdy vyčerpával. Zajištění bezpečnosti stanoviště nemusí v každém případě znamenat odstranění všech odumřelých větví
- pro statické zabezpečení korun používat pouze elastické vázání
- pokračovat v současné praxi navrhování arboristických zásahů se specialisty se znalostí dané problematiky a konzultací s biologickými dohledy

Součástí péče o území je minimalizace použití agrochemikálií (např. pesticidů) v celém chráněném území s – použití je přípustně zejména při nátěrech herbicidů na bázi glyphosatu (např. Roundup) při likvidaci invazivním druhů (*Lycium halimifolium*, *Reynoutria* sp., *Heracleum mantegazzianum*, *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima*), případně v jiných odůvodněných případech.

Pokud mají vybrané luční porosty plnit funkci refugií bezobratlých živočichů, mělo by být upuštěno od časté celoplošné seče. Měly by být každý rok ponechávány pomístně nepokosené plochy, např. v podobě pásů. Na takových plochách budou moci vykvést byliny, čímž se zajistí potravní zdroje a životní prostředí pro některé druhy členovců (například blanokřídlý hmyz, motýli, pavouci).

A) Rámcové zásady péče o plochy s převahou přírodního charakteru a ekologické funkce

Druhové složení přibližovat přírodě blízké druhové skladbě, omezovat nepůvodní dřeviny.

Jedním z hlavních motivů územní ochrany Královské obory je výskyt vzácných druhů hmyzu vázaných na odumírající dřevo, především na soliterně stojící stromy. Tomu by měl být podřízen i management péče o toto území. Dutiny stromů by neměly být ošetřovány, měla by být vyloučena chemická ochrana stromů, nemělo by být odklízeno veškeré ležící či stojící mrtvé dřevo.

Vybrané kvalitní dožívající domácí dřeviny předržovat až do jejich přirozené smrti a při současném zachování bezpečnostních hledisek (odstraňovat větve hroící pádem na komunikace) ponechávat i jejich torza.

Po kácení stromů odstraňovat pařezy pouze na místech, kde by bránily nové výsadbě (aleje), nebo kde by byly překážkou mechanizaci. Ve všech ostatních případech, zejména v porostních skupinách ponechávat minimálně 30 cm vysoké pařezy přirozenému rozpadu. Pařezy představují nenahraditelné prostředí pro přežití řady ohrožených organismů.

S výjimkou listí jírovců (*Aesculus hippocastanum*) napadeného klíněnkou (*Cameraria ohridella*) ze skupinových výsadeb dřevin na severních svazích spadané listí nevyhrabávat. Listí shrané na trávnicích neodvážet, ale použít jako muč ve skupinových výsadbách.

Minimalizovat použití pesticidů, využití možné zejména u nátěrů herbicidů na bázi glyphosatu (např. Roundup) proti invazivním neofytům – tyto systematicky likvidovat (*Lycium halimifolium*, *Reynoutria* sp., *Heracleum mantegazzianum*, *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima* a ostatní) a výjimečně v jiných odůvodněných případech.

Snižovat podíl živých povrchů komunikací, používat především mlátové úpravy nebo dlažbu do pískového lože.

Kosení květnatých luk provádět nejlépe listovou sekačkou. Pro maximalizaci jejich funkce jako refugia bezobratlých by extenzivní květnaté louky neměly být koseny častěji než dvakrát do roka (jsou málo úživné, pro udržení lučního charakteru by proto stačilo kosení jednou ročně). V současné době jsou květnaté louky ve Stromovce koseny dvakrát ročně, sušení sena probíhá na ploše, následně je seno odvezeno.

plochy 1 a 5	<ul style="list-style-type: none"> – č. 1 Litorální porosty okolo původních rybníků (Dolní, Horní, Sestáček) – č. 5 Litorální bylinné porosty podél Malé říčky – Po stabilizaci i litorální porosty nových rybníků
Typ managementu	Kosení travních porostů. Zdravotní a výchovné probírky dřevin
Vhodný interval	<ul style="list-style-type: none"> – kosení: 1×/rok či nekosit vůbec – probírky: 1x za decennium
Minimální interval	<ul style="list-style-type: none"> – kosení: 1×/2 roky či nekosit vůbec – probírky: každý strom individuálně dle potřeby
Prac. nástroj / hosp. zvíře	nejlépe listová sekačka, ostatní běžně používané nástroje
Kalendář pro management	<ul style="list-style-type: none"> – kosení: přelom květen/červen – probírky: vegetační klid
Upřesňující podmínky	Pro maximalizaci těchto funkce litorálních porostů jako refugia pro biodiverzitu bezobratlých živočichů a na ně vázané obojživelníky (lokalita hostí velice bohatou populaci skokana skřehotavého (<i>Rana ridibunda</i>), a na ně vázanou užovku obojkovou (<i>Natrix natrix</i>) by měly být udržovány osvětlené a neměly by být každoročně koseny až k hladině vody!

plocha 2	Prameniště napájející rybníček Rozinek
Typ managementu	Plochu ponechat bez kosení. Prosvětlování porostů dřevin
Vhodný interval	– kosení: nejlépe vůbec nekosit (či 1×/rok)
Minimální interval	– kosení: nekosit
Prac. nástroj / hosp. zvíře	nejlépe listová sekačka, ostatní běžně používané nástroje
Kalendář pro management	<ul style="list-style-type: none"> – přelom květen/červen; ač jde o malou plochu, tak případnou seč rozvrhnout na několikrát – probírky: vegetační klid
Upřesňující podmínky	Na této lokalitě není v současné době vegetace pro špatnou přístupnost kosena. I nadále by tato plocha měla být ponechána nekosená. Případně by neměla být kosena častěji než jednou za rok.

plochy 3 a 4	č. 3 Sušší mezofilní louky na severně orientovaných svazích v jihovýchodní části území č. 4 Reliktní zbytek suchomilného květnatého kostřavového trávníku
Typ managementu	Kosení. Případné prosvětlování porostů dřevin
Vhodný interval	– kosení: nelze stanovit paušálně, nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků
Minimální interval	nelze stanovit paušálně, nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků
Prac. nástroj / hosp. zvíře	nejlépe listová sekačka, ostatní běžně používané nástroje
Kalendář pro management	<ul style="list-style-type: none"> – kosení: první seč přelom květen/červen; seče po min. dobu 3–5 týdnů – probírky: vegetační klid
Upřesňující podmínky	Pokud mají luční porosty plnit funkci refugií bezobratlých živočichů, je nutné každý rok ponechávat nepokosené plochy, např. v podobě pásů a rozvrhnout seče po min. dobu 3–5 týdnů. Pro udržení lučního charakteru by stačilo kosení jednou ročně (jsou málo úživné).

plocha 6 Porosty dřevin lesního charakteru a navazující luční porosty	
Typ managementu	Zdravotní a výchovné probírky dřevin a podsadba; kosení travních porostů
Vhodný interval	– kosení: nelze stanovit paušálně, nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků – probírky: 1x za decennium
Minimální interval	– kosení: nelze stanovit paušálně, nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků – probírky: každý strom individuálně dle potřeby
Prac. nástroj / hosp. zvíře	běžně používané nástroje
Kalendář pro management	– kosení: první seč přelom květen/červen; seče po min. dobu 3–5 týdnů – probírky: vegetační klid – podsadby: v běžných termínech
Upřesňující podmínky	Ponechávat pomístně nepokosené plochy, např. v podobě pásů a rozvrhnout seče po min. dobu 3–5 týdnů. Druhovému složení porostů dřevin postupně přibližovat přírodě blízké druhové skladbě <i>Quercus petraea</i> 30–60 %, <i>Fagus silvatica</i> 10–30 %, <i>Tilia cordata</i> +/-10 %, <i>Acer platanoides</i> +/-10 %, <i>Carpinus betulus</i> +/-10 %, <i>Populus tremula</i> +/-10 %, <i>Betula verrucosa</i> +/-10 %, <i>Sorbus aucuparia</i> +/-10 %. Důsledné odstraňování neofytů. Vhodné vybrané stromy ponechat dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy a jako nezbytná refugia řady bezobratlých. K odstranění je možné přistoupit teprve tehdy, když by se již mohly stát zdrojem nebezpečí, kterému nelze zabránit ani stabilizačním řezem. Alespoň některé kmeny starých stromů, které bylo nutné z bezpečnostních důvodů pokácet, by měly zůstat ležet na vhodných místech.

B) Rámcové zásady péče o plochy s převahou porostů parkového charakteru a rekreační funkce

Zachování kompozice přírodně krajinářského parku, nutné zohlednění vysoké návštěvnosti a intenzitě využívání jednotlivých ploch, které musí korespondovat s navrhovaným managementem.

Jedním z hlavních motivů územní ochrany Královské obory je výskyt vzácných druhů hmyzu vázaných na odumírající dřevo, především na soliterně stojící stromy. Tomu by měl být podřízen i management péče o toto území. Dutiny stromů by neměly být ošetřovány, měla by být vyloučena chemická ochrana stromů, nemělo by být odklízeno veškeré ležící či stojící mrtvé dřevo.

Zachování druhové rozmanitosti – dbát o včasné náhrady ojediněle se vyskytujících druhů a kultivarů, v případě nutnosti (požadovaný kultivar není v nabídce školkařských firem) zajistit v předstihu jeho namnožení. Dožívající introdukované dřeviny a různé kultivary není nutné udržovat za každou cenu, důležitá je pouze jejich včasná náhrada.

Vybrané kvalitní dožívající domácí dřeviny předržovat až do jejich přirozené smrti a při současném zachování bezpečnostních hledisek (odstraňovat větve hrožící pádem na komunikace) ponechávat i jejich torza.

Po kácení stromů odstraňovat pařezy pouze na místech, kde by bránily nové výsadbě (aleje), nebo kde by byly překážkou mechanizaci. Ve všech ostatních případech, zejména v porostních skupinách ponechávat minimálně 30 cm vysoké

pařezy přirozenému rozpadu. Pařezy představují nenahraditelné prostředí pro přežití řady ohrožených organismů.

Systematicky likvidovat invazivně se šířící introdukované druhy (*Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima*, *Reynoutria sp.*, *Heracleum mantegazzianu*, *Lycium halimifolium* a ostatní) odstraňovat a bránit jejich šíření do okolí (včasnou likvidací semenáčků, včasným odstraněním květenství apod.)

Snižovat podíl živých povrchů komunikací a používat především mlátové úpravy nebo dlažbu do pískového lože.

plochy 7	Porosty dřevin parkového charakteru a travní porosty intenzivně obhospodařované
Typ managementu	Běžná zahradní údržba za dodržování všeobecných zásad formulovaných výše. Zdravotní a výchovné probírky podle běžných zásad a dosadbu dřevin v rámci údržby zaměřit na zachování druhového bohatství.
Vhodný interval	– kosení: nelze stanovit paušálně, nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků – probírky: každý strom individuálně dle potřeby
Minimální interval	– probírky: dle potřeby
Prac. nástroj / hosp. zvíře	běžně používané nástroje
Kalendář pro management	– kosení: nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků – probírky: vegetační klid – podsadby: v běžných termínech
Upřesňující podmínky	V současné době intenzivně obhospodařované travní porosty v centrální části okolo rybníků, ve Starém parku a porosty dřevin parkového charakteru – vyjma pomístně vymezených extenzivně udržovaných ploch, např. květnatá louka na dně bývalého rybníka, některé ucelené podrosty pod skupinami stromů, zamokřená místa, ovocný sad apod. Důsledné odstraňování neofytů. Vhodné vybrané stromy ponechat dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy a jako nezbytná refugia řady bezobratlých. K odstranění je možné přistoupit teprve tehdy, když by se již mohly stát zdrojem nebezpečí, kterému nelze zabránit ani stabilizačním řezem. Zdravotní a výchovné probírky podle běžných zásad, dosadbu dřevin v rámci údržby zaměřit na zachování druhového bohatství. Dosadba dřevin zaměřit na zachování druhového bohatství (nepůvodní druhy jsou zde přípustné).

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Druhově i početností nejbohatší na měkkýše i obojživelníky je Rudolfův (Horní) rybník. Plně to odpovídá charakteru této vodní plochy, která je bez ryb, voda zde má vysokou průhlednost a existují zde i omezené porosty vodních makrofyt. Velká část plžů však využívá i rozkládající se listí na dně nádrže. Tato nádrž je pro vodní měkkýše z výše uvedených důvodů jednoznačně nejvhodnější (a to nejen pro vodní měkkýše). Z těchto důvodů je žádoucí zachovat její současný režim. Ostatní nádrže jsou již významněji zasaženy výskytem ryb případně kachen. (dle FARKAČ 2007)

V celé soustavě udržovat minimální predatorní tlak rybí obsádky. Proto bude nutností ovlivňovat různými prostředky vývoj ichtyocenózy, aby co nejvíce

vyhovovala účelu nádrží. Případná opatření je nezbytné provést koordinovaně v celé soustavě.

c) péče o živočichy

Péče o netopýry

1) Při péči o netopýry doporučuje ZIEGLEROVÁ 2008 zamezit kácení doupných stromů. Pro netopýra nejmenšího a n. řasnatého vyvěsit budky podle metodiky ČSOP. Na některé větší ploše nahradit často kosený travník 2–3x ročně sečeným lučním porostem.

Tato doporučení byla zapracována do tohoto plánu péče.

2) Jako místa možných úkrytů netopýrů mohou sloužit (dle ZIEGLEROVÁ 2008) Rudolfova štola, polopodzemní drobná stavba sklepního charakteru, neobývaná budova Šlechtovy kavárny. Proto při asanaci či úpravě těchto objektů v rámci možností ponechávat úkrytové možnosti pro netopýry.

Péče o bezobratlé živočichy a ostatní

Péče o bezobratlé živočichy a ostatní je zapracována v zásadách o péči o stromy (ošetřování stromů), v nízkém počtu sečí travních porostů na vybraných plochách, ponecháváním vysokých pařezů atd.

Obojživelníci

Možnosti kvalitativního zlepšení prostředí pro obojživelníky spočívá v minimalizaci predačního tlak rybí obsádky a konkrétně nejlépe v totální likvidaci střevličky z rybníků a ve výrazné redukci počtu kachen (nevysazovat!!). (dle FARKAČ 2007)

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) péče o nelesní pozemky

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1 a 5	– plocha č. 1 Litorální bylinné porosty okolo původních rybníků; po stabilizaci i litorální porosty nových rybníků – plocha č. 5 Litorální bylinné porosty podél Malé říčky		Zachování litorálních bylinných porostů a por. dřevin podél vodních ploch. Druhové složení dřevin přibližovat přírodě blízké druhové skladbě, omezovat nepůvodní dřeviny. Vybrané jedince ponechat až do přirozeného rozpadu. Omezovat frekvenci kosení seče pásové/mozaikové rozvržené v čase.	Jednorázový zásah není nutný	-	-	-

2	Prameniště napájející rybníček Rozinek		Udržování mokřadních společenstev. Plochu udržovat prosvětlenou (probírkami). Nejlépe nekosit.	Jednorázový zásah není nutný	-	-	-
3 a 4	– plocha č. 3 Suší louky na severně orientovaných svazích – plocha č. 4 Reliktní zbytek suchomilného trávníku		Zachování lučních porostů přirozenějšího charakteru. Omezovat frekvenci kosení pomístně seče pásové/mozaikové rozvržené v čase.	Jednorázový zásah není nutný	-	-	-
6	Porosty dřevin lesního charakteru a navazující luční porosty		Zachování porostů lesního charakteru. Druhové složení dřevin přibližovat přírodě blízké druhové skladbě, omezovat nepůvodní dřeviny. Částečně lze zachovávat kompozici přírodně krajinného parku. Vybrané jedince ponechat až do přirozeného rozpadu. Četnost sečí nutno přizpůsobit intenzitě využívání trávníků	Jednorázový zásah není nutný	-	-	-
7 a 8	– plocha č. 7 Porosty dřevin parkového charakteru a travní porosty intenzivně obhospodařované – plocha č. 8 Travní porosty méně intenzivně obhospodařované		Zachování kompozice přírodně krajinného parku. Zachovat rekreační charakter. Dosadba dřevin zaměřit na zachování druhového bohatství (nepůvodní druhy jsou zde přípustné). Vybrané jedince ponechat až do přirozeného rozpadu. Zdravotní a výchovné probírky podle běžných zásad.	Jednorázový zásah není nutný	-	-	-

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.

b) péče o živočichy

1) Při péči o netopýry doporučuje ZIEGLEROVÁ 2008 zamezit kácení doupných stromů. Pro netopýra nejmenšího a n. řasnatého vyvěsit budky podle metodiky ČSOP. Pomístně nahradit často sečený trávník 2–3x ročně sečeným lučním porostem.

Tato doporučení byla zapracována do tohoto plánu péče.

2) Péče o bezobratlé živočichy a ostatní je zapracována v zásadách o péči o stromy (ošetřování stromů), v nízkém počtu sečí travních porostů na vybraných plochách, ponecháváním vysokých pařezů atd.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

–

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Zaměření a vyznačení území v terénu je v poměrně dobrém stavu. Kontrola za 3 roky.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Je nutné dát do souladu výměru území.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

–

3.6. Návrhy na vzdělávací využití území

–

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Budky pro netopýra nejmenšího a n. řasnatého	-----	

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	
Opakované zásahy		
Opakované zásahy celkem (Kč)		
Náklady celkem (Kč)	-----	

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Biologické dohledy Stromovka (2014-2017): Farkač, Schnitzerová, Cepáková, Viktora, Martinek

Blažková D. (1982): Luční porosty Královské obory v Praze

Demek J. et al. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR Hory a nížiny, Academia 1987

Dostál J., (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. Československá akademie věd, Praha 1958

Dostálek J. (2006): Zpráva o monitorování regenerace lučních porostů v zaplavené části Stromovky v období 2004–2006

Edice Chráněná území ČR (2005): Svazek XII. – Praha

Ekotechnik–inženýring s.r.o. (2008): Rozšíření vodních ploch ve Stromovce (projekt)

GMS, a.s. (1992): Závěrečná zpráva, Královská obora – Hydrogeologický průzkum č. 29924074

Farkač J. (2003): Výsledky přírodovědného průzkumu PP Královská obora a jejího ochranného pásma v souvislosti se stavbou městského okruhu

Farkač, J. (2007): Biologické hodnocení a inventarizace v Královské oboře.

Nepublikovaná zpráva, uloženo na MHMP, Praha, 14 stran.

Florart-Šimek (1997–1998): Analýza aktuálního stavu vegetačních prvků v Královské oboře

Florart-Šimek (1997–1998): Studie obnovy Královské obory Stromovka

Gregorová, B. (1984): Metodická příručka, Technologie konzervačního ošetřování stromů, Český svaz ochránců přírody, Praha 1984

- Grulich, V. (2012):** Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. Preslia 84, 631–645.
- Hejný S., Slavík B. et al. (1988, 1990, 1992, 1995):** Květena ČSR
- Hadincová V. (1987):** Inventarizační průzkum 1987
- Hamata M. (2017):** Návrh péče jednotlivých travnatých ploch ve Stromovce
- Horný R. et al. (1958):** Geologická mapa
- Katalog biotopů české republiky** (Chytrý M., Kučera T., Kočí M. AOPK ČR, Praha 2001)
- Kohlík V. (2009):** Plán péče pro PP Královská obora 2010–2019. – Ms. [depon in Kr. Úřad Středočeského kraje; rezervační kniha]
- Kubát, K. et al. (2002):** Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha.
- Konvička, M., J. Beneš (2006?):** Denní motýli (text k Červenému seznamu biotopů)
- MHMP (2015):** Královská obora Stromovka. Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství MHMP
- Míchal I. (1999):** Péče o chráněná území, II. AOPK Praha 1999, 1-32
- Míchal I., Petříček V. (1999):** Péče o chráněná území, I. AOPK Praha 1999, 1-32
- Mikyška et al. (1968):** Geobotanická mapa ČSSR 1. České země.- Praha
- Moravec J. et. al. (1995):** Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Severočeskou přírodou, Litoměřice 1995
- Morávek P. (září 2002):** Průzkum Královské obory po povodni v srpnu 2002
- Moravec J., Neuhausl R. a kol., Academia Praha (1991):** Rekonstrukční mapy přirozené vegetace území hl.m. Prahy
- Neuhauslová, Z. a kol. (1968):** Mapa potenciální přirozené vegetace
- Ochrana přírody a krajiny v Hlavním městě Praze:** <http://www.wmap.cz/opk/>
- Řezáč, Milan (2017):** Průzkum cévnatých rostlin v PP Královská obora – v rámci tvorby plánu péče 2018–2027 o toto území (viz text plánu péče a příloha č. 4 tohoto plánu péče)
- Souček J. (2016-17):** Aktualizace dendrologického průzkumu ve Stromovce
- Šimek P. – Florart (2005):** Projekt managementu Královské obory v Praze 7
- Šimek P. – Florart (1997):** Analýzy aktuálního stavu vegetačních prvků v Královské oboře
- Šimek P. – Florart (2016-2017):** Celková rekonstrukce centrálního prostoru dna bývalého rybníka ve Stromovce
- Vávra J. (2004):** Klasifikace zvláště chráněných území Prahy na základě rozboru jejich motýlí fauny. - *Natura pragensis*, 16: 1-188.
- Vesecký a kol. (1958):** Atlas podnebí Československé republiky. Praha
- Veselý P. (2002):** Střevlíkovití brouci Prahy
- Viček V. et al. (1984):** Zeměpisný lexikon ČSR Vodní toky a nádrže, Academia 1984
- Zieglerová (2008):** Monitoring netopýrů na území Prahy

Web:

http://portalzp.praha.eu/jnp/cz/priroda_krajina_a_zelen/parky_a_zahrady/stromovka_a_sknihou/index.html

[http://envis.praha-esto.cz/\(2hqxto55zgjiuqtqfplo4rt\)/default.aspx?ido=4590&sh=-1768601381](http://envis.praha-esto.cz/(2hqxto55zgjiuqtqfplo4rt)/default.aspx?ido=4590&sh=-1768601381)

Rezervační kniha (zkratka: RK) a ÚSOP (AOPK ČR)

4.3 Seznam používaných zkratk

Zkratky dřevin (DB, KL, OS, JIV...) použité v tabulkách a v textu odpovídají příloze č. 4 k vyhlášce Mze č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

Některé další zkratky:

AOPK ČR = Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

CHKO = chráněná krajinná oblast

KN = katastr nemovitostí

KÚ = katastrální území

LHC = lesní hospodářský celek

LHP = lesní hospodářský plán

LS = lesní správa

PK = pozemkový katastr

ZCHÚ = zvláště chráněné území

RK = rezervační kniha

PP 2000–2009 = Plán péče o PP Královská obora 2000–2009

PP 2010–2019 = Plán péče o PP Královská obora 2010–2019

Aktuální terénní šetření – šetření v průběhu roku 2017

4.4 Plán péče zpracoval

Ing. Václav Kohlík

RNDr. Milan Řezáč, Ph.D.

Ing. Kateřina Zimová

– vypracování plánu péče probíhalo v letech 2017–2018 včetně terénních průzkumů

– zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 64/2011 Sb. a "Osnovy plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma" vydané Ministerstvem životního prostředí.

Přílohy

1. Orientační mapa s vyznačením území
2. Katastrální mapa (čtyři části)
3. Mapa dílčích ploch
4. Seznam cévnatých rostlin v PP Královská obora z terénního šetření pro tento plán péče v roce 2017 (Řezáč 2017)

PP Královská obora - ortofoto

Měřítko = 1 : 9000

■ Přírodní památka.shp
□ Katastrální území

PP Královská obora - mapa dílčích ploch

Měřítko = 1 : 9000

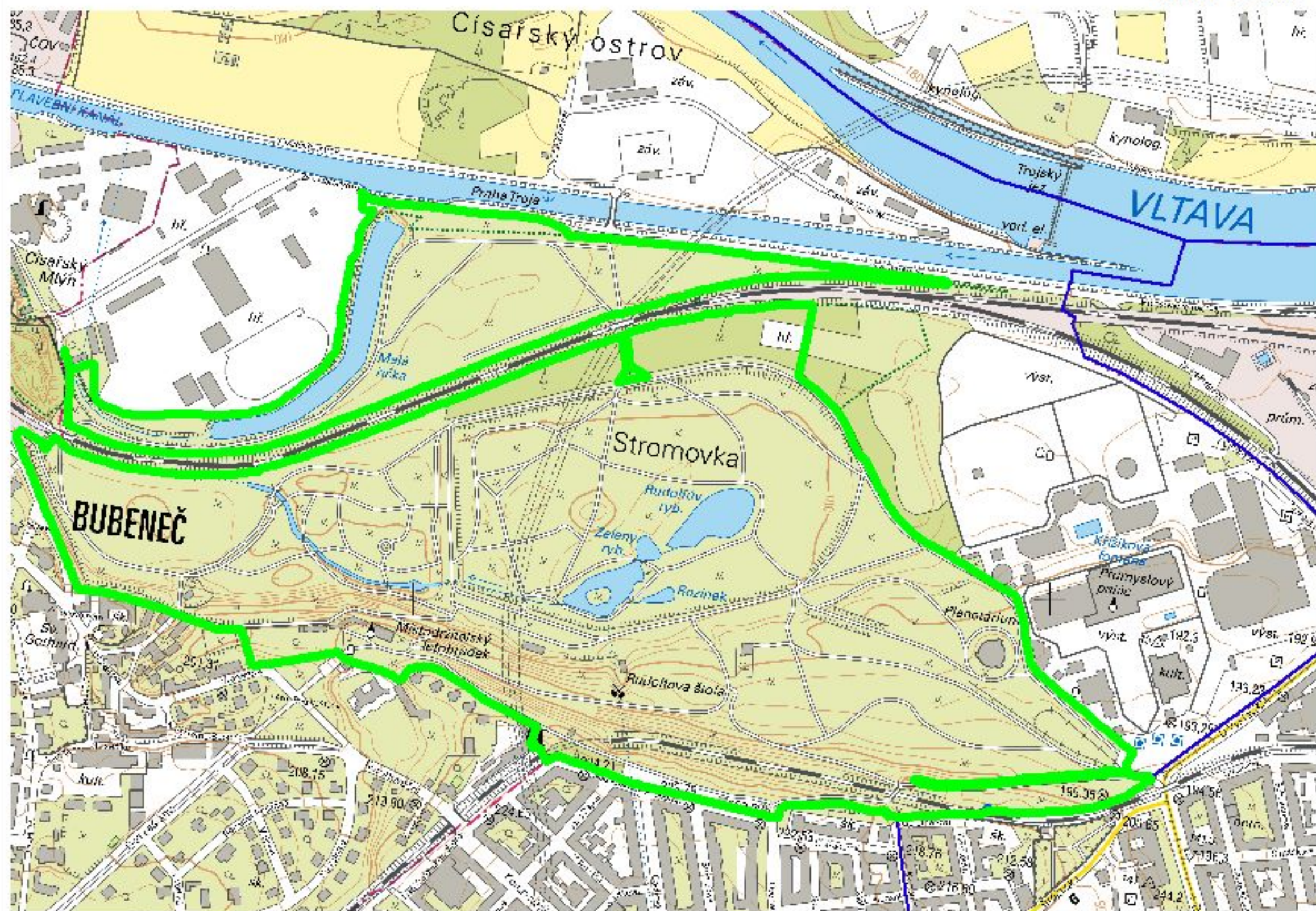

- 1 - Litorální bylinné porosty okol rybníků
- 2 - Prameniště napájející rybníček Rozinek
- 3 - Mezofilní louky na severním svahu
- 4 - Reliktní zbytek suchomilného kostřavového trávniku
- 5 - Litorální bylinné porosty podél Malé říčky
- 6 - Porosty dřevin lesního charakteru a porosty travní
- 7 - Porosty dřevin parkového charakteru a travní porosty intenzivně obhospodařované

PP Královská obora

Měřítko = 1 : 9000

Přirodní památka.shp
Katastrální území